

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI

KÉPES HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

V., Báthory-utca 24. szám.

Telefon: 155—62.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP

Előfizetési díjak, a m. kir. földművelésügyi miniszter által időnként kiadott „Rádiós gazdasági előadások” című füzetekkel együtt: Egész évre 4, ½ évre 2, ¼ évre 1 P.

Budapest, 1935.

XVI. évfolyam, 50. szám.

December hó 8.

Nincs sürgősebb kormányfeladat, minél a falusi nyomor enyhítése A Falu-Gazdaszövetség erőteljes állásfoglalása

A Falu-Gazdaszövetség november hó 29-én, délután 6 órakor Budapesten, Báthory-utca 24. szám alatti székházában igazgatóválasztmányi ülést tartott, amelyre szép számmal egybegyűltek a választmányi tagok.

Megjelentek: *Balogh* Elemér felsőházi tag, a „Hangya” elnöke; vitéz *Bittera* Miklós gazdasági akadémiai tanár (Magyaróvár); *Bodó* János m. kir. gazdasági főtanácsos; *Bodor* Antal m. kir. gazdasági főtanácsos; *Bokor* Ervin, a „Hangya” igazgatója; *Both* Dezső m. kir. gazdasági főtanácsos; *Csákvári* István szövetségi titkár (Kistarcsa); *Éhn* Kálmán m. kir. egészségügyi főtanácsos; *Farkas* Béla ny. főispán; *Gajthoffer* István, a Pestvármegyei Gazdasági Egyesület igazgatója; *Héj* Imre m. kir. kormányfőtanácsos; *Kaán* Károly ny. államtitkár; *Koncz* János, a Jegyzők Országos Egyesülete elnöke; *Krúdy* Ferenc országgyűlési képviselő, a Szövetség ügyvezető alelnöke; *László* József gazda (Szabolcsbáka); *Malcoms* Gyula báró földbirtokos; *Nagy* Sándor, az OMTK osztályvezetője; *Órffy* Imre m. kir. kormányfőtanácsos; *Plósz* István országgyűlési képviselő; *Putnoky* Mária országgyűlési képviselő; *Rubinek* István m. kir. kormányfőtanácsos; *Smialovszky* Tibor belügyminiszteri tanácsos; *Schandl* Károly országgyűlési képviselő, az OKH alelnök-vezérigazgatója; *Szendrey* Zsigmond gazda (Ókéske); *Temesváry* Imre országgyűlési képviselő; *Wanke* Gusztáv, az OKH elnöki osztályfőnöke; *Wettstein* András, a „Hangya” alligazgatója; *Wünscher* Frigyes m. kir. kormányfőtanácsos, a „Hangya” vezérigazgatója.

A Falu-Gazdaszövetség tisztviselőkarát *Tölgyes* István dr. ügyvezető igazgató, *Szekeres* László dr. helyettes igazgató, *Wieser* Béla titkár; a Vasárnap-ot Mayer Emil szerkesztő képviselte.

Igazgatói jelentés

Krúdy Ferenc ügyvezető alelnök megnyitva az ülést, üdvözölte a megjelenteket, majd bejelentéseket tett. Ezek során közölte, hogy a Szövetség

társelnöke, *Schandl* Károly dr., a nyáron lefolyt nemzetközi falufejlesztési kongresszuson és a nemzetközi mezőgazdasági bizottság közgyűlésén igen szép és eredményes munkát végzett, amelyről a legközelebbi alkalommal ő maga fogja tájékoztatni a választmány tagjait. Ezután *Tölgyes* István dr. igazgató jelentette, hogy a Szövetség elnöki tanácsa november hó 4-én tartott ülésén *Szekeres* László főtitkárnak elismerése jeléül a helyettes-igazgatói címet adományozta. A választmány tagjai éljenzéssel vették tudomásul a bejelentést.

Most *Tölgyes* István dr. terjesztette elő igazgatói jelentését a Szövetség

működéséről. A jelentés legelsősorban arra utal, hogy a Szövetség tisztviselői környezettanulmányaik során megdöbbentő tapasztalatokat szereztek *Békés*, *Csongrád* és *Heves* vármegyék mezőgazdasági munkástömegeinek nyomoráról. Már szeptemberben is 116.000-re rugott a munkanélküli mezőgazdasági munkások száma, azóta pedig ez a szám — a téli hónapokban beálló munkahiány miatt — aggasztóan megnőtt. A Szövetségnek valamilyen formában bele kell kapcsolódnia a nyomorenyhítő akcióba és társadalmi uton kell kiegészíteni a kormányzat ilyenirányu munkáját. Így felmerülhet például annak a lehető-

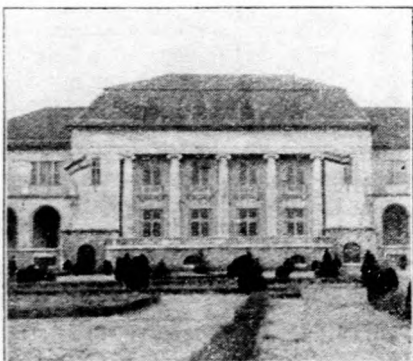

Magyar kormányférfiak látogatása Bécsben

Balról jobbra: *Berger-Waldenegg* báró osztrák külügyminiszter, *Schuschnigg* dr. osztrák szövetségi kancellár, *Gömbös* Gyula magyar miniszterelnök, *Kánya* Kálmán magyar külügyminiszter, *Starhemberg* herceg osztrák alkancellár.

sége, hogy a mezőgazdasági munkásokat mástermészetű jövedelmi forrásokhoz is hozzá kell juttatni, hogy pótolhassák a rossz esztendőekben elmaradt keresetüket. Szóba jöhet például a selyemtenyésztés, méhészet, házi-nyultenyésztés, háziipar, stb. A Szövetség kísérletet fog tenni abban az irányban, hogy ezeknek a kisebb gazdasági ágaknak művelésébe bevonja a mezőgazdasági munkásságot.

Az igazgatói jelentés ezután beszámolt a határmenti községekben rendezett falunapokról és kiállításokról, továbbá a mostanában megnyitott faluszeminárium működéséről. Részletesen ismertette a Szövetség női szakosztályának tevékenységét, a Szentendrei-sziget négy községének mintafalvakká való kifejlesztését, majd szólott arról, hogy a Szövetség a falvak gazdaifjúságát egységes szervezetbe kívánja tömöríteni. A szegedi és győri kerületi gyűlések ismertetése után beszámolt Tölgyes István dr. a Szövetség vándorkönyvtár-akciójáról, végül jelentette, hogy a határmenti kettősbírtokosok sérelmeinek megszüntetése és a mezőrendőri törvény hatékonyságát vált reformjának megvitatása céljából külön értekezletet hív össze a Szövetség.

Uj munkásokthon Dorogon

a bányamunkások számára, amelyet most avatott fel Serédi Jusztinián herezprimás

Krúdy Ferenc beszéde

A tetszéssel és tapsal fogadott igazgatói jelentés után Krúdy Ferenc ügyvezető-alelnök rámutatott arra, hogy a Gazdaszövetség és Faluszövetség egyesülése után az új Falu-Gazdaszövetség egyrészt kulturális, másrészt agrárpolitikai munkára van kötelezve. Elsősorban polgári öntudatra és helyes ítélőképességre kell nevelnünk a gazdaközöniséget, hogy szembe tudjon szállni a szélsőséges eszmeáramlatokkal. De ugyanígy ki kell munkálni napjaink súlyos agrárkérdéseit, a legapróbb részletekig és bele kell vinnünk azokat a legszélesebb agrárközvéleménybe. A Falu-Gazdaszövetség le fogja rakni az új agrárpolitika szellemi alapjait és a legkiválóbb el-

mék bevonásával megalkotja a szaktanács-intézményt. Felszólalása további során ismertette az új termeléspolitika részleteit és egybekapcsolódásukat a nemzetgazdaság többi nagy kérdésével; felhívta a figyelmet arra, hogy mihamarabb ki kell dolgozni a magyar faj gazdasági érvényesülésének jogrendszerét és végül azt hangsúlyozta, hogy a nagytőkét a közérdek vonalába kell beilleszteni.

Engedjék el a napszámból élők házadóit!

Lelesk eljenzés követte Krúdy Ferenc szavait, majd megkezdődött az igazgatói jelentés fölötti vita. Örfy Imre felszólalásában elismerését fejezte ki a Szövetség munkaprogramja iránt, de nem hiszi, hogy a kislétszámú tisztviselőkkel végrehajtható volna. Azt ajánlja, hogy a Szövetség alakítson vidéki vezérkart Vitéz Bittera Miklós maga is helyesli a decentralizáció gondolatát es rendkívül életrevaló gondolatnak tartja a gazdaság megszervezését. Malcomes Gyula báró a vidéki gócpontok kialakítására nézve adott utmutatást és azt a kívánságát fejezte ki, hogy a falu egészségügyének kérdését a Szövetség állandóan tartsa napirenden. Plósz István fájdalommal mutatott rá arra, hogy alig van az országban község, ahol a vezetőreteg két-három pártra ne szakadozna. Ilyen körülmények között megszűnik minden kulturális és társadalmi munka lehetősége. Ezen az állapoton kellene tehát valamiképpen változtatni. Felszólalása végén arra kérte a Szövetséget, eszközölje ki a kormánynál, hogy a napszámból élő munkás házadóit engedjék el. Temesváry Imre nem ismer sürgetőbb és fontosabb kérdést az irtóztos nyomorban lévő falusi szegénység intézményes megsegítésénél. A rendkívül nagy költséggel folyó ugynevezett inségakciók nem felelnek meg a célnak, nincs hasznuk és nincs gazdasági jelentőségük. Évi 80 pengős keresetből — nyolcvan filléres napszám mellett legjobb esetben száz napszám — csak ehhezni lehet és ezért ne csodálkozzék rajta senki, ha ezek a szegény, jobbsorsra érdemes emberek könnyen a szélsőségek oldalára terelednek. Addig, amíg a kenyérkérdést meg nem oldjuk, meddő dolog kulturális célkitűzésekről beszélni.

A vita befejezése után Krúdy Ferenc alelnök és Tölgyes István dr. igazgató válaszoltak az elhangzott felszólalásokra, ezután pedig a választmány az igazgatói jelentést tudomásul vette.

Ujra napirenden a székérfuvarozás ügye

Végül Szekeres László dr. helyettes-igazgató jelentette, hogy a Szövetség két nagyjelentőségű kérdés előkészítésével foglalkozik. Az egyik

a pestkörnyéki falvak állásfoglalása a fővárosi piaci rendelkezések módosítása tárgyában; a másik pedig az az ismét előtérbe került törekvés, hogy a falusi kisembereket tiltsák el a székérfuvarozástól. Mindkét ügyben a Szövetség hamarosan leszögezi a maga álláspontját, természetesen a kisemberek érdekeinek megfelelően.

Az igazgatóválasztmány helyesléssel vette tudomásul a bejelentést, mire az ülés véget ért.

(m. e.)

BELPOLITIKA

A magyar törvényhozást ma igazán nem lehet azzal vádolni, hogy tétlenkedik. A kormány által előkészített törvényjavaslatokat gyors egymásutánban veszi tárgyalás alá a képviselőház, utána a felsőház is, úgyhogy az 1935-ik esztendő igazán megérdemli a „törvényalkotások esztendeje” elnevezést.

A képviselőház az elmúlt héten az orosz rendtartásról (kamarákról) szóló törvényjavaslatot tárgyalta. A felszólaló képviselők túlnyomó része a javaslatot örömmel fogadta el, akadt azonban a javaslatot ellenző szónok is. A beszédekben sok szó esett a falu áldatlan közegészségügyi helyzetéről.

A november hó 27-iki interpellációs napon Tobler János a dohánygyári munkások ügyében interpellált. Fabinyi Tihamér pénzügyminiszter megnyugtató választást élénk helyesléssel fogadták, ugyanígy Darányi Kálmán földmívelésügyi miniszterét is a vízszabályozások és utépítések dolgában, valamint a kereskedelemügyi miniszterét a bekötő utak építésére vonatkozólag. Bornemisza Géza iparügyi minisztert az ipari kontárkodás ügyében interpellálták meg, a miniszter kijelentette, hogy a kontárkérdést törvény útján rendezi. Érdekes volt Csehyszombathy László interpellációja a répaszelet és melasz drágulása tárgyában is. Darányi földmívelésügyi miniszter kijelentette, hogy nem engedi drágítani sem a répaszeletet, sem a melaszt, sőt a répatermelő gazdáknak bizonyos adómerséklést helyezett kiállításba. — A november hó 28-iki ülésen az orvosjavaslatához Soltész János, Béli Béla, Dulin Jenő, Árvátfalvy Nagy István és Dinnyés Lajos szoltak hozzá. Az ülés végén Kozma Miklós belügyminiszter egyik szónoknak válaszul, kijelentette, hogy nem állunk külpolitikai bonyodalom előtt.

A november hó 29-iki ülésen az orvosjavaslat vitája közben egy szocialista képviselő az egyiket dicsérte. Kozma belügyminiszter azonban erőlyesen megleckéztette a Ház helyeslése közben az illető képviselőt.

Nagy érdeklődéssel hallgatták a képviselők Schandl Károly dr. felszólalását, aki többek közt az orvoskérdés

dés megoldása után új közegészségügyi törvényt sürgetett és felhívta a Ház figyelmét a Faluszövetség mult esztendei egészségügyi értekezletére. A falu egészségügyénél legfontosabb az ivóvíz és a por kérdése. Nem megfelelő a falu táplálkozása sem. Egészséges építkezésre van szükség a vidéken. Örömmel látja, hogy a zsuppfedeles házak helyett egyre több cserépfedeles, padlós, higiénikus kis ház épül. A vidéki orvosokról beszélt azután és kérte, hogy a jegyzővel, tanítóval, bíróval és a pappal együtt állami támogatásban kell részesíteni az orvost is, mert a falu érdekében kifejtett tevékenységükért megérdemlik. Az anya- és csecsemővédelemmel kapcsolatban elismeréssel emlékezik meg a Stefánia-Szövetség munkájáról. Végül azt kéri, hogy a fogkezelést tegyék kötelezővé. Schandl Károly beszédét élénk tapssal és éljenzéssel fogadták.

Az orvosjavaslat után a hitbizományi reformjavaslat kerül a képviselőház elé. A képviselőház egyesített bizottságai már letárgyalták a javaslatot általánosságban és részleteiben is. Magas színvonalú vita folyt a javaslat körül s csaknem minden felszólaló elismerte a hitbizományi reform időszerűségét és nagy jelentőségét. Hozzászólt a kérdéshez Schandl Károly dr. is, aki helyesli a javaslatot, mert megrázkódtatás nélkül fokozatosan a minimumra vezeti le a hitbizományi intézményt. A javaslat a kisbirtok-hitbizomány létesítésével a kiegyenlítődésre fekteti a súlyt, aminek lélektani szempontból igen nagy a jelentősége. Végül általános elvként kívánja leszögezni, hogy elsősorban bérletek útján történjen a földhözjuttatás, hogy azután a bérlőgazdálkodás útján megerősödjön legyen képes a kisember magántulajdonu földhöz jutni. Helyesli a földbérlő szövetkezeteknek vagy bérlőcsoportoknak kis haszonbérletek alakítására irányuló szövetkezését és éppen ezért ennek előmozdítására javaslatot terjesztett elő.

A felsőház is munkához látott. Erdemleges ülést december hó 3-án tartott először, egyesített bizottságai azonban magas színvonalú vita keretében letárgyalták a bortörvény javaslatot.

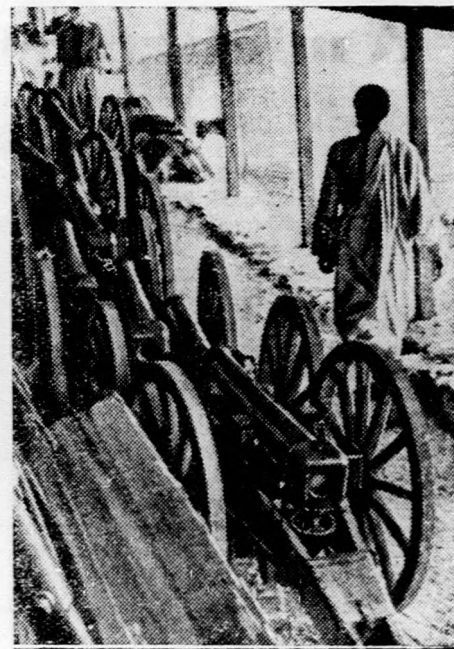
Tarpán, ahol tudvalevőleg Kenyeres-Kaufmann Mózes csalárdul szerzett mandátumát megsemmisítették, december hó elsején volt az új választás. Győzött Konkoly Thege Kálmán egységespárti Bajcsy Zsilinszky Endre, az egyesült kisebbség jelöltjével szemben.

VILÁGKRÓNKA

Az olasz-abesszin háború megszüntetését célzó diplomáciai tárgyalások tovább folytak az elmúlt héten az érdekelt nagyhatalmak kormányfőirai között. A szankciós értekezlet elhalasztása, amelyről a legutóbbi számunkban már írtunk, valamelyest enyhítette a helyzet feszültségét, de az Olaszország és Anglia között a nyilvánvalóan nagyon feszült viszony változatlanul aggasztóvá tette a helyzetet. Diplomáciai körökben az olasz hadműveleteknek a Tana-tó felé eső irányát is azzal magyarázták, hogy Olaszország ezzel a lépésével Angliát kívánja fenyegetni s ezt a lépést senki sem tarthatta alkalmasnak arra, hogy a viszonyt Olaszország és Anglia között megjavítsa.

A legutóbbi napokban döntés történt a szankciós-bizottság összehívásának időpontját illetően és úgy határoztak, hogy ez a bizottság december hó 12-én mégis összeül, hogy a szénnek, a vasnak és a kőolajnak a beviteli tilalma tárgyában határozzon. Olaszország állásfoglalása ebben a kérdésben már ismeretes: a Népszövetség lépését háborús lépésnek tekintené és amint azt Mussolini már több ízben kijelentette, ellenséges lépésre Olaszország is ellenségeskedéssel válaszolna.

Laval francia miniszterelnök azonban még mindig nem veszítette el reményét, hogy a háború fenyegető ré-

Zsákmányolt abesszin ágyúk az olaszok kezében

mét elháríthatja. A diplomácia kulisszák mögötti tárgyalásai tovább folynak. A francia miniszterelnök határozott kérdést intézett az olasz kormányhoz, hogy közölje azokat a feltételeket, amelyeknek alapján hajlandó volna az abesszin háború beszüntetésére és az angol kormánnyal folytatott tárgyalásai arra irányulnak, hogy olyan megoldást találjon, amely úgy Abessziniát, mint másrésről Olaszországot és a Népszövetséget is teljes mértékben kielégíti. Hogy ez a terv sikerül-e, azt természetesen előre tudni nem lehet, az azonban bizonyos, hogy még abban az esetben is, ha a szankciós-bizottság december hó 12-én a kőolajbeviteli tilalmat megszavazza, a tilalom életbeléptetéséig még legalább egy hónapi idő telik el, addig pedig még mindig van remény arra, hogy a nagyhatalmak megegyezzenek.

Az afrikai hadszíntéren tovább folynak az abesszinek gerillatámadásai. A harcstérrel érkező jelentések állandóan a készülő nagy abesszin offenzívát harangozzák be, de jelentékeny terjedelmű hadművelet nem történnek. Az olaszok tervszerűen folytatják lassu előnyomulásukat Abesszinia szíve felé.

A romániai Országos Magyar Párt értekezletet tartott, amelyen ismét tiltakozott az újabb jogfosztások ellen. Újból tiltakoztak a nyelvvizsgákon elbuktatott köztisztviselők nyugdíjának megvonása ellen, a végrehajtások kegyetlensége ellen és nagy felháborodással tárgyalták a nagyváradi rendőrkezesztor rendelkezését, amellyel a magyar nyelvet még az éttermekből is kitiltotta. Ezek az intézkedések még azokról a pályákról is kiszorítják a magyar kisebbséget, amelyeken eddig életlehetőséget találhatott.

Csalja meg az utát!

Clau d'any

Főxön neki szemekávé helyett

Áldás kávépótlóval tejeskávét!
Nem kell bozza cikória. 1/2 kg 30 fillér.

A miniszterelnök bécsi utja

Gömbös Gyula miniszterelnök és Kánya Kálmán külügyminiszter november hó 29-én Bécsbe utaztak Schuschnigg osztrák szövetségi kancellár meglátogatására. A kormányfériak az osztrák politika vezetőivel az osztrák-magyar politikai és gazdasági kérdésekről és az általános európai helyzetről tanácskoztak. Szombaton, november hó 30-án, a magyar kormányfériak tisztelő látogatást tettek Miklas szövetségi elnöknel.

A tanácskozás eredményeként megállapítható, hogy Ausztria és Magyarország között teljes az egyetértés a római szerződés szellemében.

A tárgyalásokról s az államférfiak bécsi látogatásáról a következő hivatalos közleményt tették közzé:

„Az a látogatás, amelyet Gömbös Gyula magyar miniszterelnök és Kánya Kálmán magyar külügyminiszter az osztrák szövetségi kormányánál tett, egyik lényegesebb és személyes tanácskozások sorozatának, amelyet az egymással szoros barátságban álló két szomszédos állam kormányának felelős vezetői időnként egymással folytatnak. A mostani megbeszélés igen szívélyes lefolyású volt.

A magyar államférfiak megérkezésük estéjét, valamint az azt követő nap nagyrészt a Schuschnigg szövetségi kancellárral, Starhemberg alkancellárral és Berger-Waldenberg külügyminiszterrel folytatott megbeszéléseknek szentelték. A tanácskozásokba időnként a szövetségi kormány más tagjait is bevonták. A tárgyalások igen behatóak voltak és kiter-

jeszkedtek mindazokra a politikai és gazdasági kérdésekre, amelyek a két államot érdeklik.

Politikai szempontból különösen az általános európai helyzet volt a tanácskozás tárgya, amelyet a két ország érdekeinek szempontjából vizsgáltak meg.

A gazdasági kérdések sorában többi között szó esett a magyar buza- és zsirbevételről, továbbá az

azzal összefüggő kompenzációkról, ugyisintén a kliring-kérdésről.

A megbeszélések eredményesen rávilágítottak a két kormány felfogásának tökéletes azonosságára az általános helyzet tekintetében és újból megerősítette a két kormánynak a római szerződésben kifejezésre jutott ama szándékát, hogy a jövőben is az Ausztriát és Magyarországot közösen érintő kérdésekben lehetőleg minél messzebbmenő egyetértésben járnak el.“

„Sok millió boldog magyart akarok látni!“

Ez a miniszterelnök jelszava és programja

Kornis Gyulának, a képviselőház alelnökének, a váci kerület országgyűlési képviselőjének meghívására november hó 26-án Gömbös Gyula miniszterelnök a váci kulturpalotában nagyszámu hallgatóság előtt egy óráig tartó előadást tartott, amelynek nagy visszhangja támadt az egész országban. Ebben a beszédében a miniszterelnök kifejtette álláspontját a magyar közélet minden jelentősebb kérdése tárgyában. Nem volt kimondott politikai beszéd, mégis legtöbbet foglalkoztak azzal s foglalkoznak ma is: a politikusok.

Beszéde első részében a miniszterelnök tárgyalagosságot kért minden ellenfelétől, a maga részéről pedig a békességet és szeretetet hirdette mindenki iránt. Örömmel állapítja meg, hogy a magyar nép tulnyomó többsége meg is érti őt és szándékait,

aminek legfőbb bizonyítéka, hogy sehol Európában nincs olyan rend, nincs oly magasfoku közbiztonság, mint Magyarországon. Itt nincsenek forradalmi jelenségek. A magyar nép nem zugolódik, hanem összeszorított fogakkal türi a nehéz idők egymásra zuduló sorscsapásait.

Cáfolta ezután a miniszterelnök azt az állítást, hogy ő önkényuralomra törekszik. Ő és kormánya a törvény és jog alapján áll, csak az uszítók mondják az ellenkezőjét, de az uszítók ellen megteszi a szükséges övintézkedéseket. Megalkotja a többek közt az új sajtótörvényt és a törvény teljes szigorával bünteti azokat, akik nem igazat írnak, akik lázítanak, akik nemzetellenes és családi becsületbe vágó dolgokat tárnak a lapokban a nyilvánosság elé.

A választójog kérdésében nem változott meg a miniszterelnök álláspontja. Megalkotja a választójogi reformot, behozza az általános és titkos szavazást, de előbb megteremtí az alkotmánybiztosítékokat és rendezi az összes gazdasági kérdéseket. Előbb kenyér kell, azután jöjjön a választójog.

Nem akar semmiféle idegen politikai rendszert utánózni. A magyar nép lelke alkotmányos érzésű, nem veszi be sem a fascizmust, sem a hitlerizmust.

Foglalkozott a miniszterelnök az ifjúságnak kereső pályákon való elhelyezése kérdésével is. Arra törekszik, hogy mindenki megelégedett legyen az országban, ezért pártfogásába vesz minden feltörekvő gazdasági és kulturális erőt. Birtokpolitikájával is a magyar faj megerősítésére törekszik. Sok-sok millió boldog magyart akar látni, ezért ezt választja a mai magyar élet uralkodó jelszavának.

A nagyhatású beszéd után az egybegyűlt közönség hosszasan ünnepelte a miniszterelnököt.

Lehár Ferenc, a világhírű zeneszerző, a magyar rádió jubiláris ünnepén December hó elsején este a magyar rádió előadta Lehár Ferenc: „A víg özvegy“ című operettjét. Az előadást maga a szerző vezényelte.

Minden hangszer

legjobb minőségben és a legolcsóbban vásárolhat a hirneves

Reményi Mihály

hangszertelepén. Budapest, VI./15, Király-utca 58-60.

Kérje 51. sz. díjmentes árjegyzékemet

Miklós napja...

December hatodika az egész világ kereszténységének Mikulás-napja. A szeretetteljes jótékonyságnak megnyilatkozása, a gyermekek ünnepe. Nekünk magyaroknak még ennél is több, mert elvonatkoztatott jelentősége a szívünkön, lelkünkön és minden akarásunkon keresztül élővé, hussá, vérré, magyar karddá, honvédő pajzsá, Kárpátokká, Duna, Tisza, Dráva, Szávává, Adriává, Bánáttá, Erdélyé, Felvidékké, magyar jövővé, feltámadássá, örök életté való átváltozást, hitet, erőt és bizalmat jelent az a névnap találkozása, amely Miklós antiochiai püspök és a mi Kormányzó Urunk névnapjának azonosságából örvendeztet meg bennünket. Oh, mi átérezzük e nap jelentőségét! Mi szegény, mi legkiszítottabb gyermekei ennek a bűnös földrésznek. Mi tudjuk, mi az, nincstelenül, elhagyottan, megrugdosva, aljassá rágalmazva, koldussá kifosztva a belátást és irgalmat várni, a szeretet morzsáit, nem cukrot és csokoládét, mint a jó Miklós püspök vitt a gyámoltjainak, hanem a szeretet lepotyogott morzsáit a jog és ostobaság asztaláról. És ezért tudjuk, hogy a gyöngye gyermek is lehet erős, ha az apja talpig férfi s nem gyöngye és elveszett nép az, amelynek a novarai hős a feje. Nem egy Miklós-napja van annak, hanem kettő: a törhetetlen hit és bizó szeretet!

A magyar rádió ünnepe

A magyar rádió, amely céltudatos munkájával és teljesítményének művészi és tudományos színvonalával a szellemi és kulturális elismerésnek olyan nemzetközi megbecsültetését vívta ki, aminőre állami és társadalmi intézményeink között kevés példa akad, fennállásának tíz éves jubileumát ünnepli. A jubileumból a csonka haza s az egész magyar nemzet is részt kér, hogy méltó elismerésben részesítse ezt a minden dicséretre méltó intézményét. De különösen részt kér az ünneplésből és szeretetteljes megértésből a magyar falu, amelynek gondokkal terhelt és bajokkal bélelt házikóiba oly gyakran vitte be a tájékozatlanságot eloszlato

tisztánlátó gondolatot, a csüggedés ernyesztő hangulatát megszüntető akarat és nekifeszülés lüktető erejét a rádió. A magyar falu üdvözlí a magyar rádió életrehívóit és fejlesztőit. Jóbarátként köszönti azokat, akik ezt a nemzetközien fontos intézményünket a modern szellemi élet élén járó műveltség kifejezőjévé és méltó képviselőjévé formálták. Köz-

tük elsősorban Kozma Miklós jelenlegi belügyminisztert, aki mint elnök állott a rádió rendszeres üzemének megindulásától miniszteri kinevezéséig a magyar rádió élén. Az elismerés, amely a rádiót felkeresi, meg-alapítójához és első elnökéhez is elér s kívánja, hogy az ő szelleme hassa át továbbra is a jubiláló intézmény nélkülözhetetlen kulturmunkáját...

„Széchenyi hitelének kell visszatérni a magyar gazdasági életbe!”

Schandl Károly dr. előadása az ifjuság számára

Az Országos Széchenyi Szövetség kulturális osztályának előadássorozatát Schandl Károly dr. nyitotta meg az ifjuságnak a gazdasági életben való elhelyezkedésről szóló előadásával november hó 3-án. Lányi Béla dr., a Szövetség elnöke nyitotta meg az előadó-ülést és azt hangsúlyozta, hogy a sorozat célja a magyar tudományos és közélet kiemelkedő egyéniségeit közelebb hozni az ifjusághoz.

Schandl Károly dr. előadása bevezetésében történelmi visszapillantást tett, majd kifejtette, hogy a gazdasági fellendülés egyetlen biztos és állandó orvosszere értelmiségünk és falusi népünk talpraállításának. A gazdasági fellendülés akadályait el kell hárítani és tempóját úgy fokozni, hogy annak kihatásait a falu és az értelmiség mielőbb érezze. Széchenyi hitelének kell visszatérni a magyar gazdasági világba. Széchenyi nem a töke ellen harcolt, mert a tökére szükség van. Arra kell törekedni, hogy minél több embernek legyen tőkéje és magántulajdona. Különösen fontos a szövetkezeti mozgalom utján való tökéképzés, hogy a földmivesporták erősödjének. A tökéképződéshez azonban a biztonság érzete szükséges. A tőkének kedvező munkalehetőségeket kell biztosítani, hogy még a külföldről is idejőjjön és a nemzeti termelés szolgálatába álljon. Állandó létszámcsoökkentések, leépítések és fuziók helyett, melyek összegzregorodáshoz vezetnek, meg kell indítani a hasznos beruházásokra irányuló köz munkákat, hogy a magán-gazdasági élet is erősebb tempóban jusson fellendüléshez.

Fokozatosan erősíteni kell a törpe- és kisbirtokosokat, de nem szabad felülni az októberi forradalom jelszavának, hogy minden nagybirtokot fel kell osztani, mert az állja útját a falu boldogságának. Keresztény népies birtokpolitika folyamatosságára azért is szükség van, mert középosztályra a falu éppugy rászorul, mint az ország. Nem új földreformra van szükség, hanem az első földreform befejezésére s az eladó birtokokon

oly parcellázásra, hogy a kisbirtokok mellett középbirtokok is alakuljanak. A földművelésügyi minisztérium külső közegeit egy nevezőre hozva és egy-séges képességgel ellátva, el tudnánk látni minden öt-hat falut egy állami gazdasági szakértővel, aki komolyan tudna foglalkozni minden egyes köz-ségével.

De bármilyen erőfeszítéseket is teszünk, arra is el kell készülnünk, hogy mezőgazdaságunk nem képes többé népességünk nagyobb felét el-látni. Akarva-nemakarva a magyar vidék iparosítására kell elszánni ma-gunkat. Az államnak kedvezményekkel kell előmozdítani, hogy a rentá-bilis új ipartelepek ne a fővárosban, hanem a vidéken és pedig inséges vi-déken létesüljenek.

Minden korlátot, mely a büro-krácia túltengésében, vagy adórend-szerünk zaklató rendelkezéseiben jelen-kezik, ki kell küszöbölni. A po-

Bono tábornagról neveztek el egy utcát Rómában

Az abesszin—olasz háború első hadvezé-rének tiszteletére, aki most Badoglio tábornagnak adta át helyét, utcát ne-veztek el Rómában

litika tulon-tul zaklatja a falut. Depolitizálni kell mielőbb a falut, mert lázban nem lehet dolgozni, a politikai demagógia mérgezi legjobban az ország levegőjét. Az angol politika az abesszin konfliktus elintézése után a békeszerződések revíziójára akar áttérni. Nekünk erre az időre Széchenyi István gróf eszméje alapján a gazdasági megerősödés előnyével kell felkészülni, mert akkor politikailag is erősek leszünk.

A nagy tetszéssel fogadott előadás után Rónay Egon, a kulturális osztály elnöke mondott köszönetet az előadónak és a fiatalságnak nagy számban való megjelenésért.

Minden 6000 lakosu község kaphat moziengedélyt

Magyarországon jelenleg 550 moziengedély van kiadva, amelyből azonban 190 csak elvi engedély, amennyiben a mozik nem tartanak előadást. A belügyminiszter rendeletet intézett az alsófoku közigazgatási hatóságokhoz, amelyben utasítja őket arra, hogy ha a hatáskörük alá eső területen szünetelő mozgósínház van, alapítsák meg, mi okból nem játszik az illető mozgósínház. Ha az okokat a hatóságok megállapítják, akkor a miniszter értekezletre hívja össze az érdekelteket és megállapítja velük együtt, hogy ezek a szünetelő mozgósínházak milyen feltételek mellett nyithatók meg.

A belügyminisztériumnak ezenkívül elhatározott szándéka, hogy minden olyan községben, ahol több mint hat ezer lakos van, — tehát egy mozgósínház fennmaradása biztosítottnak látszik — új moziengedélyt ad ki.

A Filmszínházak Gazdasági Szövetkezete — amely e kulturális akcióban a belügyminiszter intenciói szerint jár el — már legközelebb megnyitja Ács községben az első patronizált mozgósínházát. Az új mozi 75 százalékban magyar filmeket fog játszani. A szövetkezet karácsonyig még két-három mozi szándékozik megnyitni és ezzel új hajlékokat teremt a magyar nyelvnek, a magyar kultúrának és a magyar filmnek.

ADÁS-VÉTEL

Szőlősgazdák figyelmébe! Mielőtt szőlőoltványt rendelne, a saját érdekében kérje a szőlőtelepítések felújítására és kezelésére, valamint a szőlőfajták ismeretetésére vonatkozó szaktanácsokkal ellátott nagy képes árjegyzékemet, melyet díjmentesen küldök. Számos éven át kifejtett becsületes kiszolgálásomért a rendelés részéről több elismerő és köszönő levéllel rendelkezem. A legpontosabb kiszolgálást garantálom. Cim: Tóth János, Gyöngyös, Postafiók 82. sz. Szőlőoltványtelepe: Abasár; szőlőtelepe és lakása: Visontai szőlőhegy.

40, háromhónapos gazdasági tanfolyam működik az országban

A földmivelségi miniszter az elmúlt években jó sikerrel működő háromhónapos téli gazdasági tanfolyamok számát ez évben a kétszeresére emelte fel. November második felében tehát 40 községben vette kezdetét ilyen iskolaszerű jóváhagyott tantervvel és tanmenetekkel szervezeti, rendi és fegyelmi szabályzatok alapján működő tanfolyam, amelyek hallgatói ingyen jutnak a gazdálkodás minden ágára kiterjedő alapvető szakismertekhez. Az oktatás eredményének biztosítása céljából minden tanfolyamot felszereltek a legszükségesebb szemléltető taneszközöket tartalmazó gyűjteménytári szekrényvel. A földmive-

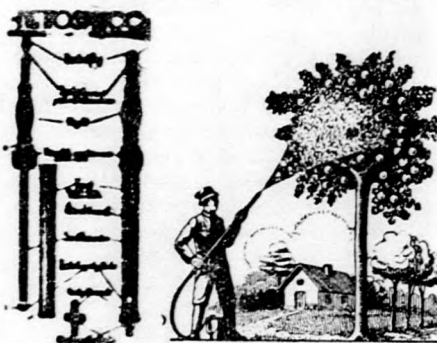
lügyi miniszter ingyen adja a tanfolyamokhoz és az írószereket is. Győr, Moson, Sopron közigazgatásilag egyelőre egyesített vármegyék kivételével minden megyében lesz már ez év telén egy-három ilyen tanfolyam, amelyek székhelyeül olyan városokat, községeket jelöltek ki, amelyek a gazdasági szakoktatási intézményektől távol esnek. E jól bevált tanfolyamok kiválóan alkalmasak arra, hogy a gazdasági szakismeretek — addig is, míg a földmivelségi miniszter iskolahálózatát a kívánt mértékben ki tudja építeni — az egész országban minél gyorsabban és minél alaposabban elterjesztessenek.

Ujabb pénzügyminiszteri rendelet a gazdaadósságok rendezése tárgyában

A gazdatartozásokra vonatkozó korábbi rendelkezések értelmében az olyan 10 katasztrális holdnál nem nagyobb területű védett birtokok tekintetében, amelyek a katasztrális tiszta jövedelem harmincszoros szorzatát meghaladó mérvben voltak rövidlejáratu bekebelezett hitelintézeti tartozással megterhelve, ezek a terhek akként rendezettek, hogy a 30-szoros szorzaton felül eső ilyen terhek felét

a kincstár készpénzzel kifizette és ha azután még marad fenn a kérdéses terhekből olyan, amely meghaladta a katasztrális tiszta jövedelem 40-szeres szorzatát, az ezen a 40-szeres szorzaton felüli részt állami könyvadósságvállalással rendezte a kincstár. A gazdatartozások rendezése tárgyában folyó év október hó 12-én közzétett 10.000/1935. M. E. számú rendelet 4. §-a ezt a kedvezményt kiterjesztette mindazokra a védett birtokokra, amelyeknek területe 20 katasztrális holdnál nem nagyobb.

Az ezen 20 holdig terjedő kiterjesztés következtében szükségessé vált részletesebb szabályokat tartalmazza a pénzügyminiszter 2800/1935. P. M. számú rendelete, amely a hivatalos lap november hó 30-iki számában jelent meg. Ezek a szabályok általában ugyanazok maradtak, mint aminek mellett a 10 katasztrális holdnál nem nagyobb területű védett birtokok ilyen teherrendezését lebonyolították. Az érdekelte gazdaadósoknak ezúttal sem kell kérelmet előterjeszteniük, mert a teherrendezéshez szükséges adatokat maguk a hitelező pénzügyintézetek jelentik be a Pénzügyintézeti Központnak, illetve az Országos Központi Hitelszövetkezetnek. Abból a szempontból, hogy az ilyen védett ingatlan a 20 katasztrális holdat, illetve a 100 korona katasztrális tiszta jövedelmet nem haladja-e meg és így e rendezés kedvezményében részesül-e vagy sem, az 1935. évi október 12-iki állapot az irányadó. A rendezés az ilyen kisbirtokokra akkor is kiterjed, ha védettségüket törölték ugyan, de a védettséget a bíróság visszaállította.

Szétszedve

Munkában

Legujabb szabadalom

„NETTOSPRIC“

dugattyunöklili gyümölcsfapermetező készülék.

Olcso, nincs benne bórözés, nem szárad ki, nem romlik, nem kopik. Egy perc alatt szétszedhető és könnyen tisztítható. Alkalmas permetezésre, fertőtlenítésre, meszelésre stb.

Kérjen díjtalan leírást.

Gyártja és forgalomba hozza:

Takács Károly, nyug. Máv. előljáró, Budapest, VI., Kerekes-utca 28.

A termelésnek az export irányában való megszervezése

Irtá: Serbán Iván dr. m. kir. gazdasági főtanácsos, a Külkereskedelmi Hivatal elnöke

3-ik köztétel.

A harmadik és talán a termelés legközelebről érdeklő része a termelés export-szervezésének az, hogy a termelés számára biztossítsuk a kivitel útján elérhető legkedvezőbb árat és mindazokat az előnyöket, amelyek a kivitelből származnak.

Kétségtelen, hogy ennek a célnak az elérése — főleg a mai kötött gazdaság mellett — elsősorban attól függ, hogy a kivitel irányító tényezőket és azok intézkedései megfelelőek legyenek és biztosítsák azt, hogy a kivitelnél elérhető árak a termelői árszintjában megfelelően kifejezésre jussanak.

Meg kell állapítanom, hogy ezen a területen még sok a panasz a gazdaságközönségnek. De ugyanakkor legyen szabad rámutatnom arra is, hogy ezek a panaszok többnyire és valószínűleg abból erednek, hogy nem ismeretesek, vagy nem eléggé széles körben ismeretesek azok az intézkedések, amelyek megtették a gazdaságközönség jogos igényeinek védelmére, illetőleg megfelelő termelői árak kialakulására és fenntartására.

Eredhetnek továbbá abból is, hogy a mai hihetetlenül bonyolult értékesítési rendszer, fizetési forgalom és deviza-rendszabályok mellett a gazdaságközönség széles rétegeinek nincs meg azokról a kellő részletes áttekintése és tájékozottsága és így könnyen kap lábra az az általános meggyőződés, hogy a rendszabályokat, az elérhető eredményeket és előnyöket a mai gazdasági rendszer labirintusában járatos kereskedelem a gazda rovására könnyen kihasználhatja.

A legáltalánosabb és leggyakoribb az a panasz, hogy a gazdaságközönség nem ismeri az ugynevezett kompenzációs felárak rendszerét, nem szerez tudomást azok változásairól és így a kereskedelem teszi zsebre a felárakból eredő előnyöket.

Hát igen tisztelt értekezlet, ezt egyes — nézetem szerint szőrványos — kivételektől eltekintve, ilyen általánosságban állítani nem lehet.

Ne méltóztassanak azt gondolni, hogy a Külkereskedelmi Hivatal itt is ne törekedne a legnagyobb lelkiismeretességgel a gazdaérdekek legteljesebb mértékben való védelmére. A valódi helyzet megismeréséhez azonban tudni kell azt, hogy milyen alapelvek szerint állapíthatnak meg és ellenőriztetnek a felárak.

A felár nem exportprémium, hanem eszköz a kompenzációnak abból a célból, hogy ha valamely áru belföldi termelői ára magasabb, mint a kül-

földön elérhető ár, kiegyenlítse ezt a különbséget, amennyiben ezt az illető piac felé fennálló kompenzációs és deviza-helyzetünk lehetővé teszi. Minden felármegállapítás úgy történik, hogy elsősorban megállapítatik a termelői ár, azután szigorú ellenőrzés alapján a kivitel tényleges költségei (szállítás, stb.) és még szigorúbb alapelvek szerint a közvetítői haszon, amelyet a kereskedelem felszámíthat és az így mutatkozó eredményhez képest alakul ki a felár.

Az erre hivatott szervezet azután állandóan pontos kalkulációk alapján ellenőrzi azt, hogy a termelői árak megfeleljenek-e ennek a felárnak és szükség van-e arra a kivitel biztosítása érdekében. Minden felár-kalkulációban tehát a kereskedői haszon egy szigorú alapelvek szerint megállapított tétel, amely nem lépheti túl a normális közvetítői haszon határát és ez állandó ellenőrzés tárgya. Még inkább ellenőrzés alatt áll az, hogy a termelői árszintjében a felár kifejezésre jut-e, aminek különben egyik legnagyobb biztosítéka a kereskedelem versenye is.

Érzem azt — igen tisztelt értekezlet — hogy fenti magyarázatom talán tömörségénél fogva nehezen tekinthető át, hiszen a rendszer sokkal bonyolultabb, semhogy egy ilyen időben korlátozott előadás merev keretein belül teljesen megnyugtató módon legyen megvilágítható. Azt sem állítom, hogy a rendszer tökéletes és teljesen kizárja a hibákat.

De — amint előadásom végén erre leszek bátor nemsokára utalni — gondoskodni fogok arról, hogy a Külkereskedelmi Hivatal és a gazdaságszolgálat között ebben a tekintetben is intézményesen megteremtessék a kellő megértés és a kölcsönös állandó tájékozódás lehetősége, mert az eddig felmerült panaszokat is csak az utóbbi hiányának tulajdonítom.

De a fentiek kiegészítéseként legyen szabad rámutatnom arra, hogy a Külkereskedelmi Hivatal működésének első percétől kezdve programszerűen és intézményesen gondoskodott arról, hogy a termelői árak megfelelően az exportpiacokon elérhető külföldi áraknak. (Folytatjuk.)

A falu és a selyemtenyésztés

A „Falu“ Magyar Gazda és Földműves Szövetség december hó 11-én, szerdán délután fél 6 órakor, a Szövetség Báthory-utca 26. szám alatti székházában vetített-képes előadást rendez. Előadást tart Mihók Ernő dr. miniszteri tanácsos, selyemtenyésztési miniszteri meghatalmazott „A magyar falu és a selyemtenyésztés“ címmel.

Az előadás bevezetője annak az előadásorozatnak, amelyet a Szövetség a tél folyamán a kis mezőgazdasági művelési ágazatok népszerűsítése céljából rendez.

December hó 15-ig rendezze hátralékos előfizetését, aki karácsonyra VASÁRNAP NAPTÁR-f akar!

A karácsony közeledvén, ismételten bátrak vagyunk olvasóink szíves figyelmébe ajánlani, hogy pompás ajándékkönyvünket: az 1936. évre szóló VASÁRNAP NAPTÁR-t csakis azoknak az előfizetőinknek küldhetjük meg, akiknek előfizetése legalább folyó évi december hó 31-ig rendezve van. Akik tehát hátralékban vannak, igyekezzenek legkésőbb december hó 15-ig hátralékukat teljes egészében kiegyenlíteni, mert csak ebben az esetben kaphatják meg a gazdaságszolgálat számára nélkülözhetetlen naptárunkat.

Aki december hó 15-ig nem tudja rendezni hátralékos előfizetését, an-

nak — legnagyobb sajnálatunkra — a karácsonyi számmal nem küldhetjük meg ajándékkönyvünket de, hogy később mégis megkaphassa, félretesszük számára. Amint aztán az előfizetési hátralék összege pénztárunkhoz beérkezik és a hátralékos előfizetőből valóságos előfizető lesz, a naptárt nyomban megküldjük címére.

Naptárunkat újonnan belépő előfizetőink is megkapják abban az esetben, ha legalább félévi előfizetést: 2 pengőt eljuttatnak hozzánk.

Kérjük olvasóinkat, legyenek tekintettel fenti közléseinkre, mert jófél fogott érdekeik ellen vétenének, ha naptárunkat nélkülözniök kellene.

SZÖVETKEZETI ÉLET

A Magyarországi Szövetkezetek Szövetsége kongresszusa

A Magyarországi Szövetkezetek Szövetsége november hó 28-án, délután tartotta ezévi közgyűlését és ezzel kapcsolatos szövetkezeti kongresszusát az OMGE nagytermében, a magyar gazdasági, szövetkezeti és közélet számos kiválóágának részvételével. A közgyűlést Mailáth József gróf, a Szövetség elnöke nyitotta meg, rámutatva arra, hogy a magyar szövetkezetek az elmúlt esztendőben is odaadással és kitartással és becsülettel végezték el azokat a feladatokat, amelyek a magyar gazdasági életben rájuk vártak.

Ezután Wünsch Frigyes dr., kormányfőtanácsos, a Hangya vezérigazgatója tartotta meg előadását: *A mezőgazdasági termények szövetkezeti uton való értékesítése* címen. Előadásában rámutatott a német, dán, finn, angol, svéd, belga, holland, svájci, olasz, ausztráliai, lengyel, csehszlovák, amerikai és kanadai értékesítő szövetkezetek működésére, amelyek mind azt mutatják, hogy a külföldi országokban a szövetkezeti gondolatot mily eredményesen állították a szövetkezeti értékesítés szolgálatába. Ezután az előadó áttért a magyar agrárszövetkezetek értékesítő tevékenységének ismertetésére. Hazánkban az utóbbi esztendőben a Hangya Központ és a Magyar Mezőgazdák Szövetkezete foglalkozott gyakorlatilag a szövetkezeti értékesítés megszervezésével. A Hangya külön értékesítő osztályt szervezett s főleg a tojás, lencse, dió, mákgubó, burgonya, hagyma, káposzta, gyümölcs, toll és állatértékesítés terén végzett kísérletszerű munkát. Az e téren elért eredmények arra indították a Hangya igazgatóságát, hogy ez év októberében Budapest székhellyel a Hangya kötelékében hét önálló szövetkezetet létesítsen a tojás, baromfi, méz, toll, állat, gyümölcs, zöldség, termény és háziipari termékek sikeresebb értékesítése céljából. Ezek a szövetkezetek a Hangya-szövetkezetekkel fogják az értékesítést lebonyolítani és hivatásuk lesz, hogy az értékesítéssel kapcsolatos legfontosabb problémákat megoldják. Ezek a problémák: 1. az értékesítő piacok szervezése, 2. márkázás kérdése, 3. bizományi értékesítés, 4. szállítási kötelezettség kérdése.

A nagy érdeklődéssel és tetszéssel fogadott előadás után Düsing Miksa gazdasági főtanácsos, az Országos Magyar Tejszövetkezeti Központ vezérigazgatója, tartotta meg előadását: *A tejszövetkezetek jelentőségéről és jövőjéről*. Kifejtette, hogy az Országos Magyar Tejszövetkezeti Központban kerekben 467 tejszövetkezet

dolgozik. Az OMTK és vidéki feldolgozó telepei a tej- és tejtermékellátás legfontosabb tényezői lettek. A Központ működési körébe az országnak mintegy 9000 községe s 70.000 tejtermelő gazdaság tartozik. Az OMTK az elmúlt esztendőben közvetlenül 82 millió liter tejet értékesített. A tejszövetkezetek által forgalomba hozott tejmenyiséget is számításba véve, az OMTK és szövetkezeti hálózata által lebonyolított tejértékesítés 1934-ben 117 millió liter volt, tehát a kereskedelmi forgalomba került tejmenyiségnek körülbelül 20 százaléka. Az 1934. évi 354 vagontól kivevő vajkivitelből pedig az OMTK-ra a kivitel nagyobb fele esik. Előadása végén Düsing Miksa határozati javaslatot terjesztett elő, amelyben az immár elavult szövetkezeti törvényre való tekintettel az új tejszövetkezeti törvény kodifikálását sürgette, továbbá az OMTK és a tejszövetkezetek részére illetékmentességet és a társulati adó alól való mentességet kért, ezenkívül javasolta, hogy a közgyűlés kérje a kormánytól a magyar juhászgazdálkodás legfontosabb termékeinek a juhgomolyának fokozottabb kivitelét, valamint azt is, hogy a vajmárkázási engedélyt a tejszövetkezetek által létesített üzemek kaphassák elsősorban.

Az általános helyesléssel és figyelemmel fogadott előadás után Kunz Ödön dr., a Szövetség ügyvezető-elnöke tartotta beszámolóját a Szövetség múlt esztendői tevékenységéről.

Majd Wanke Gusztáv, a Szövetség ügyvezető-titkára terjesztette elő a Szövetség 1934. évi zárszámadásait, valamint az 1935. évi költségvetést, melyet a közgyűlés egyhangulag jóváhagyott.

Vallat francia képviselő cikke Trianonról

Xavier Vallat képviselő, egy nagy francia vidéki lapban a francia képviselő magyarországi látogatásával Franciaország és Magyarország viszonyával foglalkozik.

— Csoportunk tagjai — írja Vallat — teljesen egyetértettek abban, hogy a trianoni szerződés nem juttatta érvényre azokat a lényeges elveket, amelyekre e szerződés létrehozói hivatkoztak. A trianoni szerződés a nemzetiségi elv alapján cseh, román és szerb uralom alá helyezett több millió magyart, akik a Csonka-magyarországgal közvetlenül határos területeken laktak. Magyarországból a négy világtáj mind egyikén egy-egy Elzász-Lotharingiát hasítottak ki. Mi, franciák, akik egy félszázadon át tiltakoztunk az 1870-iki megcsonkítás ellen, nem tarthatjuk természetesen és tartós állapotnak a Magyarországra rákényszerített igazságtalan helyzetet.

NEMZETGAZDASÁG

Felemelték az import felárat

Régi problémája a magyar külkereskedelmi életnek az osztrák-magyar külkereskedelem arányszámának helyreállítása. A szerződések szerint az osztrák-magyar külkereskedelmi forgalomnak 100:150 arányának kell lenni Magyarország javára, ezt a kedvező arányt azonban nem igen sikerül elérni. A legutóbb lefolyt külkereskedelmi tárgyalások oly módon kívánják rendezni ezt a kérdést, hogy az eddigi gyakorlattól eltérően az Ausztriából való importnál is deviza-felárat szabtak meg, amelynek magasságát 13 százalékban állapították meg. A tárgyalások eredménye az is, hogy ennek a deviza-felárnak a felerészét sikerült az exportőrökre áthárítani, úgyhogy az Ausztria felé irányuló magyar export fizetési viszonyai ezáltal kedvezőbben alakulnak.

Az osztrák viszonylatban bevezetett felár természetesen többi országokkal lebonyolított kereskedelmi forgalmunkat is érinti és éppen ezért szükségesnek mutatkozott az is, hogy a svájci, belga és olasz viszonylatban eddig érvényben volt 25 százalékos import-felárat 41 százalékra emeljék fel. Szükséges volt ez az intézkedés azért, mert az osztrák kliring-forgalom megváltoztatása természetesen megnehezítette volna az Ausztriából való importot abban az esetben, ha azokkal az államokkal szemben, amelyek mint exportőrök versenytársai Ausztriának, nem emelték volna fel az import-devizák felárat. Ez pedig a kereskedelmi forgalomban érvényes egyenlő elbánás elvébe ütközött volna.

Az új gazdasági év eredményei.

A naptári évtől eltérően a gazdasági évet július 1-től szoktuk számítani, amikor a magyar mezőgazdasági kivitel idénye tulajdonképpen megkezdődik. A Központi Statisztikai Hivatal most megjelent kimutatása szerint a gazdasági év első négy hónapjának eredményei igen kielégítően alakultak. A mezőgazdasági és iparcikkek kivitelének mennyisége is emelkedett, de ennél az emelkedésnél sokkal jelentősebb a kivitel összértékének az emelkedése, amely az idei kivitel 160 millió pengőt kitevő értékével 26 millió pengővel volt nagyobb, mint az elmúlt év hasonló időszakában. Jelentékenyen emelkedett az őstermelés cikkeinek a kivitele, az ipari exportban pedig örövendetes jelenség, hogy olyan iparcikkek részére is sikerült külföldi piacokat találnunk, amelyeket eddig nem exportáltunk.

Nemzetközi baromfikiállítás

A Baromfitenyésztők Országos Egyesülete november hó 27-től december hó 3-ig tartott nemzetközi jellegű baromfikiállítását Darányi Kálmán földmívelésügyi miniszter nyitotta meg ünnepélyes keretek közt.

Megnyitó beszédében örömet fejezte ki afölött, hogy a magyar baromfitenyésztők sokat dolgoznak és állandóan tanulnak. A földmívelésügyi minisztérium irányítása elsősorban a minőség feljavítására szorítkozik és a kiállítás anyagából is megelégedéssel láthatjuk, hogy elsősorban azokat a baromfifajtákat tenyésztik, amelyeket a minisztérium ajánl. A továbbiakban a földmívelésügyi miniszter statisztikai adatokkal bizonyította, hogy nemzetgazdasági szempontból milyen jelentős termelési ág a baromfitenyésztés. Ismertette, hogy a nagy gazdasági válság előtt 83 millió pengő volt Magyarország baromfikivitele. Ez az összeg azonban a nagy gazdasági összeomlás ideje alatt 36 millióra esett vissza, de öröndetes, hogy az utóbbi években újból emelkedés mutatkozik s kivitelünk már elérte az 52 millió pengőt. A kiállításnak abban van a kettős nagy jelentősége, — fejezte be szavait a miniszter — hogy programot ad a baromfitenyésztőknek arra, hogy mit kell még a jövőben tenniük, másrészt pedig a kiállítás élénken beszámol arról a hatalmas munkáról, amit tenyésztőink eddig végeztek. A miniszter végül további sikert kívánt, majd megnyitotta a kiállítást.

Megjegyezzük itt, hogy a kitünően megszervezett kiállítás vásári forgalma meghaladta a múlt évit.

A magyar rádió tízéves jubileumi ünnepe

A magyar rádió vasárnap, december hó elsején, ünnepelte fennállásának tizedik évfordulóját. Az ünnepi műsort harangszó és a Himnusz hangjai vezették be, majd Gömbös Gyula miniszterelnök mondott beszédet. Megemlékezett a Kormányzó Urról, akinek neve és tettei már a történelem lapjain ékeskednek. Majd így fejezte be szavait:

— Hisszük, hogy a világból még nem vezett ki a jog és az igazság szelleme. A nap is elborul néha, pedig milyen kicsi a felhő és milyen nagy és lángoló a nap. A mi elborult igazságunk lángoló naparca is előbb-utóbb ki fog utközni a felhők közül. Világ minden magyarjai, figyeljetelek szavamra, s amikor a magyar rádió hangját halljátok, gondoljatok magyar hazátokra!

A beszéd utolsó szavaiba a Szózat csendült bele. Winckler István keres-

kedelemügyi miniszter üdvözlő beszédében a rádió jelentőségét méltatta, hogy megismertet bennünket a külfölddel s minden magyart bekapcsol a nemzeti élet közösségébe. Utána Terstyánszky Ákos postavezérigazgató és Hável Béla, a rádió vezető igazgatója beszélt.

A délutáni műsorban Darányi Kálmán földmívelésügyi miniszter azt emelte ki, hogy milyen hatalmas szerepe van a rádióknak a mezőgazdasági lakosság továbbképzésében. Kozma Miklós belügyminiszter pedig, aki a

rádió első elnöke és megalapítója volt, az első kísérletekről s az első munkatársakról szólt. A miniszteri beszédet a Vig özevgy előadása követte, amelyet maga a szerző, Lehár Ferenc vezényelt. Az előadást Kozma és Darányi miniszterek is végig hallgatták, majd a belügyminiszter ajándéktárgyakat nyújtott át a rádió alkalmazottai közül azoknak, akik tíz év óta állanak az intézmény szolgálatában.

A magyar rádió jubileuma alkalmából a világ minden tájáról üdvözölték.

Az Orosházi Gazdaifjak Egyesületének tízéves jubileuma

December hó elsején ünnepelte az Orosházi Gazdaifjak Egyesülete fennállásának tíz éves fordulóját. Az ünnepélyen képviseltette magát Darányi Kálmán földmívelésügyi miniszter, a „Falu“ Magyar Gazda- és Földművelésügyi Egyesület, a Békésvármegyei Gazdasági Egyesület, az Országos Széchenyi Szövetség és igen nagy számban vettek részt a helybeli és vidéki gazdatársadalmi szervezetek küldöttei.

A diszkozygylés közönsége zsufo-lásig megtöltötte a Kisbirtokos Szövetség hatalmas termét és az Ifjusági Egyesület mintegy négyszáz tagján kívül igen nagyszámban voltak jelen Békés, Csongrád és Csanád vármegye fiatal gazdái. Az egyesületet annakidején a Németországot járt gazdaifjak alapították és fejlesztették ki csonka országunk legnagyobb gazdaifjusági egyesületévé, amely azonban szoros együttműködik az anyaegyesülettel a Kisbirtokos Szövetség keretei között. A jubileumi ünnepezzel ezel az alkalommal közös táborozásra hivta össze az alföldi vármegyei azon fiatal gazdáit, akik a csereakció révén külföldön jártak és a szoros baráti köteleket azóta is hiven ápolják.

A diszkozygylést Zábrák Pál, az Egyesület elnöke nyitotta meg, majd Csizmadia András országgyűlési képviselő intézett buzdító beszédet az ifjusághoz. Beszédében rámutatott arra a szellemre, ami az orosházi gazdákat jellemzi, hogy a fiatalág tudásának emelése érdekében minden kezdeményezést megértéssel karolnak fel. Ezután K. Horváth Béla, az Ifjusági Egyesület alapító elnöke, ismertette az Egyesület tíz éves történetét s hálával emlékezett meg az anyaegyesület támogatásáról. K. Horváth Béla beszámolója után következtek az üdvözlések.

Darányi Kálmán földmívelésügyi mi-

niszter nevében Márky Jenő vármegyei gazdasági felügyelő, az Országos Magyar Gazdasági Egyesület és a Békésvármegyei Gazdasági Egyesület részéről Beliczey Géza felsőházi tag mondott meleg üdvözlötletet, majd Tölgyes István dr., a Falu-Gazdaszövetség ügyvezető-igazgatója, Mayer János ny. miniszter és a Falu-Gazdaszövetség üdvözlötletét tolmácsolta. Beszédében hangsúlyozta, hogy az ifjusági egyesület az elmúlt tíz esztendő alatt azért érhetett el komoly eredményeket, mert már a megalakulás alkalmával nem akart külön utakon járni, hanem az anyaegyesület kötelékében kívánt az élet küzdelmeire felkészülni. Ennek köszönheti, hogy az országban páratlanul álló helyiségei vannak és ehhez is úgy jutott, hogy a megértő szülők a költségeket vállalták. Ha a gazdaifjusági szervezéséről szolunk, mindig arra kell gondolnunk, hogy ez csak akkor lehet komoly értékű, ha a fiatalág az ott töltött időt az élet iskolájára való előkészületnek tekinti és főtörékezzé az lesz, hogy idővel az anyaegyesületek munkájában vegyen részt.

Tölgyes István dr. lelkes éljenzéssel fogadott beszéde után Wittig Gusztáv dr. az Országos Széchenyi Szövetség nevében köszöntötte az egyesületet.

Ezután következtek a helybeli és környékbeli intézmények kiküldötteinek felszólalásai. Az orosházi felsőmezőgazdasági iskola részéről Balázs Béla igazgató, az Orosházi Kisbirtokos Szövetség nevében Göndös József elnök, a Békéscsabai Gazdaifjak Egyesületének elnöke: Karasz Péter, majd a Frontharcosok Szövetsége, a községi előljároság és az egyházak részéről hangzottak el üdvözlések. A diszkozygylés a Himnusz eléneklésével ért véget.

A diszkozygylés után a volt csereifjak konferenciája következett, amelyen elhatározták, hogy a jövő évben. Áldozóestörtökön Hódmezővásárhelyen többnapos tanulmányi kirándulás keretében rendezik meg a találkozót.

Ajanló
szomszédodnak is a
VASÁRNAP-OT!

GAZDASÁG ÉS HÁZTARTÁS

ROVATVEZETŐ: SCHANDL JÓZSEF DR.

Az új dohánybevéltási árak

A pénzügyminiszter 181.000—XIII. a/1935. számú rendeletével megállapította az új dohánybevéltási árakat? Az árakat táblázatosan, fajok és osztályok szerint csoportosítva, az alábbiakban közöljük:

A dohánylevelek faja	Osztály	Árak		Jegyzet
		100 kg után P	fill.	
Szivarboríték		130	—	I. szivarboríték levél osztályba csakis szuloki, debreceni és szegedi fajú dohányok sorozhatók. Az összes szivarboríték-leveleket csomónként kell átvenni.
Nagylevelű dohányok:	válogatott	115	—	
szuloki faj	I. a)	105	—	
	I. b)	95	—	
	I. c)	82	—	
debreceni és szegedi faj	II.	58	—	
	III.	35	—	
	válogatott	110	—	
	I. a)	98	—	
	I. b)	90	—	
	I. c) világos	84	—	
	I. c) barna	71	—	
	II. a)	60	—	
	II. b)	45	—	
	III. a)	36	—	
III. b)	24	—		
tiszaí faj	válogatott	100	—	
	I. a)	90	—	
	I. b)	80	—	
	I. c) világos	72	—	
	I. c) barna	61	50	
	II. a)	49	—	
Finom kerti dohány	II. b)	38	50	
	III. a)	27	—	
	III. b)	19	—	
Középfinom kerti dohány	I.	180	—	A finom, középfinom kerti, nemkülönböztetett és szentandrási muskotály és a nagylevelű dohányok átvétele alkalmával a termelő jogosult a csomónkénti osztályozást kérni, ha az általa első, illetve válogatott osztálynak készített bál különböző osztályú csomókat tartalmaz és ez a bál az első, illetve válogatott osztályba nem sorozható.
	II.	130	—	
	III.	90	—	
Közönséges kerti dohány	I.	125	—	
	II.	85	—	
	III.	53	—	
Szentandrási muskotály dohány	I.	45	—	
	II.	26	—	
	III.	15	—	
Közönséges muskotály dohány	I.	107	—	
	II.	70	—	
	III.	40	—	
Kapadohány	I.	42	—	
	II.	26	—	
	III.	15	—	
Valamennyi dohányfajbéli kihányás	I.	40	—	
	II.	30	—	
	III.	15	—	
Valamennyi dohányfajbéli csomózatlan levél és tiszta hulladékok		4	50	
		2	—	

Azok a termelők, akik oly helység (város, község, közigazgatásilag önállóított puszt) határában termelnek dohányt, amely helység a dohánybevéltási állomás székhelyétől 5 kilométernél távolabb fekszik, fuvar-

pótlékra tarthatnak igényt és pedig kilométerenként minden tiszta súlyú 100 kg. dohánylevél után 3.5 (három és fél) fillérre. 5 kilométer és ennél kisebb távolság után fuvarpótlék nem jár.

Apró jótanácsok

Ha a földmunkákat már elvégeztük, ássuk ki a tavasszal ültetendő fáknak a gödröt, nemkülönböztetve, ha még nem történt volna meg, sürgősen jelöljük meg azon fákat, melyeket a tél folyamán ki kell vágnunk. Ezt legjobb előbb eszközölni ugyan, mikor még az egészséges fák zöldelnek, mert akkor a száradó ágak feltűnnek. A száraz fák kiásása kivágása megtörténhetik majd a télen is. Az őszi munkák végén ajánlatos a téli csapadék okozta vízállások megakadályozására szükséges árkolásokat elvégezni és a meglevő árkokat rendezni. A kutyalyuhoz vezető csapásnak helyét vagy kövezzük ki, vagy kő hlányában szalmahulladékból csináljunk járdát, hogy a telelő jószágot mentesítsük a sártól és az élesre fagyott rögökön való járástól. Az állatok rendszerint akkor ürítenek, amikor a kutra hajtjuk azokat s így ezek a szalmacsapások trágyaszaporítás szempontjából is hasznosak. A magtári gabonakészleteket gondozzuk: időnkint forgassuk meg azokat. Ezidén ugyan nem olyan gyakori a panasz a gabonasziszik ellen, de azért jó lesz résen lenni és nem tűrni a padlásokon semmiféle szemetet, porfészket s ha a garmadában zsizsikrágta szemeket találunk, sürgősen szeleljük át készleteinket.

Népies gyapjutermeleinknek legnagyobb hibája az, hogy különösen a Duna—Tisza között, nincs a bundákban kiegyenlítetttség, azaz egyformaság. Van gazda, akinek 8 juha közül 8 különböző fajta; van közte legfinomabb elektoral, van fűsmerino, cigája, racka és ezeknek legváltozatosabb bastardja. El lehet képzelni, milyen vegyes keveréket mutat az a gyapju, mely ezeknek megnyírása után a zsákokba jut. Az ilyen tételeket a gyáros nem szívesen veszi meg, mert ő bizonyos posztó vagy szövet előállítására ennek megfelelő egynemű gyapjutömeget keres és ezt hajlandó jól megfizetni. A kevert anyagért kevesebbet ajánl, mert egy részét nem tudja használni, tovább kell adnia más gyárosnak s így a kisebb vételárral biztosítja be magát az esetleges eladási veszteséggel szemben. Határozzuk el tehát magunkat bizonyos fajta tenyésztésre és ehhez szigorúan ragaszkodjunk; a nem ebbe tartozó állatainkat fokozatosan selejtezzük ki.

Selyemhernyó-tenyésztéssel Csonka-magyarországon körülbelül 15.000 család foglalkozik. Évente kiozstanak 400 kg. petét és ebből 560.000 kg. gubó termelődik. A hernyók tudvalevőleg kelő nagyságra kifejlődve, legubózzák magukat. A gubókat a beváltóállomásra kell vinni, hoi osztályoztatnak. Az I. osztályba a teljesen tiszta, formás és hibátlan, keménynövesű gubók tartoznak, a II. osztályba a tiszta külsejű, de vékony szövésű vagy erősebben barázdált, formátlan, kettős és kírágott gubók tartoznak. A III. osztályba a pókhálószerűen vékonyzörzövesű vagy teljesen piszkos gubókat sorozzák. A beváltóhelyen a vételárat nyomban kifizetik. A gubó beváltási árát minden esztendőben a tenyésztés megkezdése előtt közhírre teszi a *Selyemtenyésztési Felügyelőség* (Budapest, Földművelésügyi minisztérium), mely intézmény mindenkinek bármilyen szakkérdésre felvilágosítást ad.

ASSZONYOKNAK, LEÁNYOKNAK

Milyen legyen a magyar falu karácsonya?

A készenvett holmikkal mindig kedvesebb, értékeesebb ajándék az, amelyet magunk készítünk szereteteinknek. Kétszeresen értékessé teszi az ilyen magunkgyártotta karácsonyi meglepetéseket az, hogy nem kell selejtes külföldi portékáért kiadnunk a keservesen szerzett filléreket, s fejleszthetjük vele izlésünket, kézügyességünket. A gyermekeket is korán rá kell szoktatni arra, hogy karácsonykor szüleik, testvérkéik részére apró kis meglepetésekről gondoskodjanak s megértetni velük, hogy az ajándék lényege a szeretet, tehát minél többet adunk hozzá magunkból, annál nagyobb örömet szerzünk vele annak, akinek kedveskedünk vele.

Ezek a szempontok vezették a *Faluszövetség* női szakosztályát, amikor az első falusi karácsonyfadisz- és játékkészítő tanfolyamot megindította. *Tahitófalun* vezették be kísérletképpen ezt a tanfolyamot, amelyet lelkes buzgósággal s örömmel látogatnak a falu leányai. A külföldről behozott, méregdrága és idegen motivumokkal díszített karácsonyfadiszkek helyett gyönyörű magyaros csillogókat fűznek, formáznak, piros szíveket, népies díszítésű kosárákat, szikrázó csillagokat, hogy a magyar falu karácsonyfáján a magyar falu lelkének himpora is rajta legyen. S ha a most még merev kis gyermekujjak ügyesebbekké válnak, népies ruhájú babákat, saját elgondolása mesejátékokat fognak készíteni, hogy a magyar

lélek ősi teremtő ösztönével tegyék szebbé a jövő karácsonyait.

*

Az alábbiakban ismertetünk néhány egyszerűbb ajándéktárgyat, melyet leírás után is elkészíthet otthon a családanya gyermekeinek, a nagyobb lányka testvérkéinek.

Baba varró- s kézimunkadoboz. Magát a dobozt kartonpapírból készíthetjük, úgy, hogy az oldalait fényes papírral beragasztjuk s azután díszítésekkel, kívülről összevarrjuk. Belül több rekeszre lehet osztani, egyikben van a vattával kitömött kis *rongybaba*, melynek arcát kifestjük, haját pedig pamuttal vagy selyemmel varrjuk ki; a másik rekeszben kiszabott *babaruhák*, melyeket a gyermeknek magának kell majd összeállítani a mi útmutatásunk szerint; végül a harmadikban babaszobába való apró *kézimunkákat* teszünk, megkezdett asztalterítőcskét, egyszerű öltéssel kivarrva, babatársolyt, babafőköttöt, stb. A babaruhák és kézimunkák anyaga mind kitelik a rongyzsákból, apró kis vászondarabok, selyemmaradékokból mesés babakelengyét készíthetünk. S majd meglátjuk, milyen nagy lesz a gyermek öröme, ha ő maga formálhatja, alakíthatja tetszése szerint a babaruhákat, szépítheti a babaszobát!

Színes sárkányokat is csinálhatunk, úgy, hogy hatszögletűre vágott keménypapírt fényes papírral vonunk be, más színből szemet, orrot, száját ragasztunk rá és hosszúra vágott papírszalagot illesztünk hozzá.

Horgolt labda. Vászondarabból hét cikket vágunk, (olyanok legyenek, mint a narancs cikkei) félig összevarrjuk, belsejébe három-négy dugót teszünk, a többi helyett pedig flaneldarabkákkal és vattával tömjük ki, azután a cikkeket teljesen bevarrjuk. Színes pamutból labdahálót is horgolhatunk hozzá.

KÁNYA TERÉZIA.

Ételreceptek

Borjubecsinált leves. Fél kiló borjuleves és csontot felaprítva, kevés zsirban megpirítunk, hosszukás szeletekre vágott kalarábét adunk hozzá, majd kevés lisztet hintünk rá, megpirítjuk és két liter vízzel feleresztjük. Lassu tűznél puhára főzzük, tálalás előtt pedig átszűrjük, a levest a csontokról leszedve, apróra vágjuk, zöldpetrezselymet főzünk bele és zsemlyekockákat adunk hozzá. Tojásosgaluskával is igen jó.

Káposztafőzelék dagadóval. Egy kilogramm savanyú káposztát felerész vízzel, felerész káposztalevével és háromnegyed kilogramm sovány sertésdagadóval puhára főzzük. Tálalás előtt félórával kivesszük a levest, a káposztát berántjuk és negyedóráig újra felforraljuk.

Aranysaluska. Negyedkiló lisztet meleg helyre teszünk s 2 dekagramm élesztőt pár kanál langyos tejjel, egy kanál cukorral, csipetnyi lisztrel kelni hagyunk. Ha megkelt, adunk a liszthez egy kanál cukrot, két tojás sárgáját, másfél liter langyos tejet és 7 deka olvasztott vaját. Mindezt együtt jól kidolgozzuk, kiverjük, akkor adjuk csak hozzá az élesztőt és ismét kidolgozzuk. Kelés után fánkzakatgatóval kicsi fánkokskákat szurunk ki belőle, azután minden egyes darabot vajba, vagy zsirba mártva, kikent formába sorbarakjuk. A formát csak felig töltjük meg s ha még egyszer akkorára kelt a tészta, a sütőben megsütjük. Lekvárral adjuk asztalra.

... Isten nyomán! ...

*Alétlan hullok vissza
E kínos élettornán,
A mélységekbe hullva
Kereslek Istenem s Atyám! ...*

*És a lelkem megtalált,
Mert birlak már Istenem,
Szeretve téged, inád
Az én szomorú lelkem! ...*

*Mert bennem van az Isten,
Bent a lelkemben ragyog
És hirdeti a szívem,
Ha marnak is a gazok! ...*

*És küzködik a lelkem
E kínos élettornán,
Imádság, átok az életem,
De megyek Isten nyomán! ...*

MAJZIK MÁRTON
(Mesterszállás)

Az én rózsám virágos kertjében ...

*Az én rózsám virágos kertjében,
Annak is a kellős közepében,
Ott van az én szívemnek virága:
Rózsám szive liliomba zárva.*

*Az én rózsám virágos kertjében,
Rózsabimbó van már nyíló félben.
Gyönyörű szép a bimbó nyílása,
De még szebb a rózsám arcocksája.*

*Az én rózsám virágos kertjében,
Szebb a virág, mint másnak kertjé-
[ben].
Szebb a szekfü, szebb ottan a rózsá,
Édesebb a rózsám forró csókja.*

*Az én rózsám virágos kertjében,
Rózsát szed a rózsás kötényében.
Adjad nekem a legszebbik szálát:
Adok érte forró csókot százat.*

HÓBOR FERENC
(Csernelháza)

Lids Jasszu, volt abesszin császár, meghalt

A császárt tizennyolc évvel ezelőtt a jelenlegi uralkodó ellúzta a trónról és azóta fogságban tartotta

H I R E K

Szűrágta vén citerámon...

Szűrágta vén citerámon
Parasztnótát játszom,
Siró-rivó, mesehangja
Olyan, mint az álom,
Tündéri, szép álom.

Álomszövő csöndes estén
Sokat játszom rajta,
Legényeső szép lányokat
Megigé a hangja,
Szomorú, bús hangja.

MISÁK FERENC
(Budapest)

A zöld erdőt...

A zöld erdőt, a zöld mezőt
Ugy szeretem járni,
Madárnóták csengő szaván
Álomkonba járni.

Rágondolni arra a szép
Szőkehajú lányra,
Aki az én szülőföldem
Legszébbik virága.

Szeretném a sok virágot
Szórni az ölébe,
Belenézni ibolyáké,
Gyönyörű szemébe...

Ifj. KAPORNAKY GYULA
(Szomoróc)

Ifjabb Horthy István miniszteri tanácsos. A Kormányzó Úr az iparügyi miniszter előterjesztésére vitéz nagybányai Horthy Istvánnak, a M. Kir. Állami Vas-, Acél- és Gépgyárak helyettes vezérigazgatójának, a miniszteri tanácsosi címet adományozta.

Háztartási tanfolyam záróvizsgálója Köszegen. November hó 17-én tartotta a 2. sz. M. Kir. Háztartási (Gazdasági) Vándortanfolyam záróvizsgáját Köszegen, a Szent Domonkos-rendi zárda tornatermében. A tanfolyam előadói Kayser Irma és Köry Magdolna gazdasági tanárnők és Pallai József dr. tiszti főorvos voltak. A szépszámu érdeklődő közönség előtt lefolytatott sikeres elméleti vizsga után megnyílt a kiállítás, ahol különféle izletes torták, sütemények, peccenyék, szebbnél-szebb kímimunkák várták az érdeklődő vendégsereget. A következő tanfolyam november hó 25-én Sárbovárdon vette kezdetét, 20 jelentkezővel.

Csípősségmentes paprikát termeltek Szegeden. Obermayer Emil dr. fővegysz. a Szeged-kalocsai paprikavizsgáló állomás vezetője most mutatta be az érdeklődő gazdáknak az új típusú szegedi paprikát, amely sikeresen fogja felvenni a versenyt a spanyol paprikával. Négy holdon 20 mm olyan vastag, husos, ugynevezett paradicsompaprikát termeltek ki, amely sem husában, sem ereiben, sem pedig magjában nem tartalmazza azokat az anyagokat, amelyek a többi paprikafélel csípőssé teszik. Az idén termesztett újfajta paprika magját szétosztják a gazdák között, úgy, hogy jövőre ebből a fajtából többszáz méter-mázsa termés várható.

Budapest—Páris 5:1. Büszkén és jóleső érzéssel írjuk hírünk címével a párisi 5:1 eredményt a magyar válogatott csapat javára. S méginkább önérzettel tölt el bennünket az, hogy a párisi lapok egybehangzó véleménye szerint a magyar futball-csapat együttese uri viselkedésével, lovagias magatartásával és szemképrázatos játékaival valósággal elragadta még a szembenálló tábor is. S ha a francia csapat tagjai, a vezetők, a szövetségi emberek egyhanguan azt állapították meg, hogy Párisban még alig láttak ennél tökéletesebben játszót, az ellenfél megbecsülő együttest, mi hozzátehetjük: „Jól van, fiuk! Ez nemcsak a ti dicsőségetek, hazátoké és nemzeteteké is. Tudtátok, hol vagytok. És nem hiába voltatok ott! Köszönjük!

A vagyonszámla-buza ára. A mezőgazdasági ingatlanok vagyonszámla-jében fizetendő buza árát a pénzügyminiszter a földművelésügyi miniszterrel egyetértve, december hónapra szóló érvénnyel, métermázsánként *lizemnyolc pengőben* állapította meg.

Uj főjegyzőt választott Bihartorda. Bihartorda és Dencsháza községek képviselőtestülete egyhangú lelkesedéssel Balku Lajost, Biharbajom nagy népszerűségnek örvendő másodjegyzőjét vezetőjegyzővé választotta meg. Balku Lajos megválasztása Biharbajom és környékén nagy örömet keltett.

Tejskávé babkávé nélkül. Egy nagy magyar gyár, számolva az idők következményeivel, „Áldás“ néven kávépótlót hoz forgalomba, amelynek különleges sajátossága, hogy kávé és cikória hozzáadása nélkül használandó és főzete tejjel fogyasztva kiváló tejskávé szolgáltat. Ez előnyös tulajdonságai mellett oly olcsó, hogy a legszerényebb háztartásban sem kell ezentul a tejskávé nélkülözni.

Hollandia százezer tehenet vágat le. A holland kormány elhatározta, hogy a jövő év első három hónapjában százezer tehenet vásároltat össze, levágot és huskonzervvé feldolgoztat, hogy a tejtermékek túltermelését csökkentse.

Haber János altábornagy és felesége öngyilkossága. Megrendítő tragédiáról emlékezett meg a sajtó, amikor megírta Haber János nyugalmazott altábornagy és felesége öngyilkosságát. A boldog életet élő házaspár, a 76 éves férj és 35 éves feleség, romantikus alakjai voltak a csendes budai környéknek, ahol megértő visszavonultságban töltötték napjaikat. Haber János az osztrák-magyar hadsereg egyik legszebben dekorált tábornoka volt, a nagy háború hőse, aki néhány évvel ezelőtt, már nyugdíjas korában, vette nőül Prodraszky Örnagy fiatal és feltűnő szépségű leányát. A házasság a nagy korkülönbség ellenére meghitt és boldog volt. Most pontot tett végére a közös elhatározás, hogy együtt mennek a halálba a férj gyógyíthatatlan betegsége miatt. Együtt mérgezték meg magukat. Az asszony azonnal meghalt, a férj a kórházban követte, ahova beszállították. Huszonnégy óráig viaskodott az ől mérgegel a vitéz tábornok, aztán elment hűséges felesége után...

GAZDATUDÓSÍTÓ

Baromfiexportvásárok a Felsődnántulon

A M. Kir. Külkereskedelmi Hivatal a Felsődnántulon a következő baromfiexportvásárokat rendezti: december 9: Komárom, reggel 8 óra; december 9: Nyergesujfalu, délután 1 óra; december 10: Nagyigmánd, délután 2 óra; december 11: Csorna, reggel 7 óra; december 11: Győr, déli 12 óra; december 11: Ikrény-Lesvárpusztá, délután 3 óra; december 12: Tét; december 13: Deveser, reggel 8 óra; december 13: Enying, délután 2 óra; december 14: Székesfehérvár, reggel 8 óra; december 14: Szombathely, reggel 8 óra; december 14: Kápolmánsnyék, délután 1 óra. Az exportvásárokon csak tenyésztő gazdák adhatnak el és csak exporttörök vásárolhatnak ellenőrzött mérleggel elősúly kg-ra névze megállapított legkisebb (minimális) ár-szabás mellett.

Uj területek, amelyek jogosultak a kedvezményes takarmányszállításra

A takarmányfuvarkedvezményt a földművelésügyi miniszter az eddig megállapított inséges vidékeken kívül kiterjesztette a kukoricaszállításra névze Bihar és Vas vármegye területére, a szalastakarmány tekintetében pedig Felső vármegye területére is.

A győri mezőgazdasági kamara

November 30-án Győrött, a vármegye-háza nagytermében tartotta meg őszi közgyűlést Khuen-Héderváry Károly gróf felsőlázi tag elnöklétével. Megnyitójában az elnök sajnálatosnak monotta, hogy a kamarák véleményének meghallgatását az illetékesek nem veszik kellően igénybe. Ormándy János dr. igazgató bejelentette az 1936. évi költségvetést és főbb vonásokban vázolta a kamara munkaprogramját. A költségvetéshez szólva, Fricke Emil a kamarai magtiszító-telep átalakítását sürgette. Még több hozzászólás után határozati javaslatokat terjesztettek be Farkass Dénes, Simon Géza, Mohácsy Lajos dr. és Ruip Jenő.

Nagysikerű baromfiexportvásárt rendeztek Gyöngyösön

A Hevesvármegyei Gazdasági Egyesület rendezésében nagysikerű baromfiexportvásárt tartottak Gyöngyösön. Harminekilenc községből több, mint 12.000 darab baromfi hoztak fel a gazdák a kedvezőbb értékesítés reményében. A Külkereskedelmi Hivatalt a vásáron Kabay István és Fazekas József felügyelők képviselték. A baromfiexportvásárra felhozott anyag a kereskedők körében teljes elismeréssel találkozott és a vásár folyamán a csirke és tyúk ára 95, a hízott kacsaé 110, a libaé 100, a pulykaé pedig 80 fillér volt kilogrammonként.

Férfi lesz egy gépirónóbb. Kun Jolán debreceni gépirónó már hosszabb ideje a sebészeti klinikán van, ahol három kisebb műtétet hajtottak rajta végre, mert néhány évvel ezelőtt ritka élettani változásokon ment keresztül. Legutóbb kijelentette, hogy a jövőben férfi akar lenni és hajlandó magát ismét megoperáltatni. Ha a műtét sikerrel jár, Jolán helyett a József nevet fogja használni.

PÁSZTORTÚZ

Az utszéli olvasmányokról

A lélek- és a gondolatvilág felemelésében, avagy megtévesztő fertőzésiben nagy szerep jut olvasmányainknak. Azelőtt csufolni szokták az ugynevezett vásári „ponyva-írást“, noha nem egyedül „betyárjainkról“ szóltak, mert a híres „Tatár Péterék“, néhai való ponyva-írók a magyar ősmondákat, a magyar történelmi mult jelesebb, avagy regés alakjainak, mint igazságos Mátyás király történeteit, okulásul megverselték, rigmusba foglalták. Szóval nemcsak az idegeket izgatták, de a maguk egyszerű rigmusaival tanítani, nevelni is törekedtek a népet.

Ma tömegesebben tudnak olvasni és az utcáról, a piacokról szeméthalmokként sárgulnak, tarkulnak élénk, felénk a 10, 12, 16, 20 és 28 filléres ponyva-olvasmányok. Magyar népeletit, magyar történetit olvasmány még irmagul sem kerül közülük. Idegizgatólag, az zsványfogásokra kitantatólag. Északamerika, Kanada, Dél-amerika, Afrika, Ázsia, Ausztrália, Japán, stb., aljas ésszel kitalált zsvány történetit, orgyilkos bűntényeit hazudozzák és dudálják.

Igen sokan aztán az együgyűbbek, az átlagtömegek tudásaikat, elgondolásaikat, példaképeiket is ezekből a zagyva, hazug, megtévesztő, mérges utszéli olvasmányokból merítik, szűr-csölik. Az emberiség bölcsőjét ringató Ázsiáról, a művelődésével mintek, szegény magyarokat elérhetetlen magasan tulszárnyaló Japánról például így jutnak a legvadabb, legotrombább hazugságok és ráfogások az elbirálni és kiválogatni képtelen tömegek fertőzött köztudatába. Bizony a törvényhozásnak, a népművelés hivatott szerveinek erre is gondolni kellenék, hogy kiktől és miket olvasgat népünk?!

MÓRICZ PÁL

Ráesett egy kisfiura egy ablakból kiugró öngyilkos. Különös szerencsétlenség okozott nagy izgalmat november hó 30-án a fővárosban, a Nádor-utcában, a Nádor-utca néznek a főkapitányság detektívcsobátnak ablakai az épület második emeletén. Az egyik ablakból kiugrott egy férfi és amikor az aszfaltra vágódott, magával rántott egy kisfiút, aki éppen abban a pillanatban haladt el az utcán az ablak alatt. Az öngyilkos és a kisfiú véresen terültek el egymás mellett a kövezeten. A rendőri vizsgálat megállapította, hogy az öngyilkos Pick József 40 éves régiségkereskedő, akit lopás gyanúja miatt állítottak elő a főkapitányságra. Kihallgatása közben a nyitott ablakon át ugrott ki az utcára. A szerencsétlenül járt kisfiú Schweiger József 14 éves gimnazista, Schweiger Gusztáv löszörfőgyári igazgató fia. A fiút súlyos belső sérülésekkel a Park-szombatériumba vitték, Pick Józsefet pedig kéz- és láb-töréssel a Rókus-kórházba.

Csak most tudta meg, hogy a világháboruban golyót kapott. Sutherland Vilmos golspiel lakos (Ausztrália) a világháboruban a francia hadszíntéren küzdött és leszerelt anélkül, hogy tudta volna, hogy Cambraynál német puskagolyó érte. Nemrég kínzó fájdalmakról panaszkodott. Az edenhalli kórházban műtét után egy német puskagolyót távolítottak el testéből.

Háztartási vandortanfolyam Mórótt. Mórótt november hó 25-én nyitották meg a földmivélsügyi minisztérium által rendezett Háztartási (Gazdasági) Vandortanfolyamot, melyet a székesfehérvári Téli Gazdasági Iskola igazgatója, Gajáry László dr. szervezett meg. A Háztartási Vandortanfolyam második alkalommal működik Mórótt és a beiratkozott növendékek buzgalommal fogtak a munkához, hogy a január hó 12-én tartandó vizsgán és kiállításán bizonyosságot tehesenek a tanfolyam eredményességéről.

Különös szerencsétlenség. Különös szerencsétlenség áldozata lett egy angol fiatalember. Tüncmulatságról tért haza két leány kíséretében autóján, amikor a kocsi kislított, lefordult az uttestről, kitért egy fát és mélyen belemerült az esőzéstől felpuhult talajba. A lányoknak semmi bajuk nem történt, a férfi azonban meghalt. A kocsiiban lévő egyik bőrönd ugyanis a mellére esett és úgy meghuzta a nyakkendőjét, hogy a gallér megfojtotta.

Arany- és ezüstpénzek ára

1935 december hó 3-án.

Aranypénzek: Tőzsdei jegyzése szünetel.

Ezüstpénzek: 1 darab egykoronás 43 fillér; kétkoronás 86 fillér; ötkoronás 2 pengő 31 fillér; régi egyforintos 1 pengő 13 fillér.

Szinezüst kilogrammja 116 pengő.

TANÁCSADÓ

Kérdés: 1. Jó volna-e frissen trágyázott, nehéz agyagos fekete földbe lent vetni? 2. Érdemes-e homokos, jó erejű földbe hagymamagot vetni és lehet-e abból az első évben piacképes hagymát várni? (Nem dughagymát.) (Hü előfizető, Törökszentmiklós). — **Felelet:** 1. A len legjobban fejlődik a középkötött vályogtalajon, de azért lehet termelni agyagon is, ha az nem tulkötött. 2. Igen, érdemes. Március elején vetve és 10—12 cm-re kiegészve augusztus elején érik és felszedhető.

Kérdés: A vadásznak milyen távolságra szabad a tanyájától a kóbor kutyát és macskát telőnie? (Ifj. K. F., Gyula). — **Felelet:** A távolságtól függetlenül az ő földjén talált kutyát és macskát telőheti.

Kérdés: A tavasszal tiszta sárgarépmagot ültettem és a termés fele mégis fehérrépa lett. Mi az oka ennek és hogyan segíthetek ezen? (Ifj. H. Gy., Nagybány). — **Felelet:** A kereskedő felelős a vetőmag fajazonosságáért. Az ön által elvetett mag nem sárgarépmag volt. Ezért joga van kárpótlásra, ha általa kárt szenvedett. Mások megbízható helyen vegyen magot.

Kérdés: 1. Hol lehet értékesíteni az angolgyapjút és mennyiért? 2. Hol lehet beszerezni kos-orru nyulat és mennyiért?

3. Mivel lehet a kikészített nyulbőr szép barnára festeni? (V. J., Kecel). — **Felelet:** 1. Az angolnyul gyapjút csak szövethetési uton lehet értékesíteni. Forduljon ez ügyben Károlyi Józsefné grófnéhoz (Fehérvár-csurgó), ki nagy ügybuzgóságot fejt ki az angora-tenyésztés körül. 2. Kosorru nyulakat Magyarországon, tudomásunk szerint, nem tenyésztenek. Öt év óta a kiállításokon se látjuk. Más orlás (belga, bécsi) nyulat tenyészítőinek címével szolgálhatunk. 3. Ezt nem tudjuk, a prémemesítő gyáraknak ez felteve őrzött titka.

Kérdés: Milyen földön lehet kömény-magot termelni és mi a vetési és eladási ára? (M. M., Mesterszállás). — **Felelet:** Köményt hazánk nem tulszár az vidékein lehet termelni. A sovány homokot és a tulkötött agyagot kivéve, mindenféle talajon megterem. Legjobb ősszel vetni, trágyázott takarmányok után. Vetendő 30—40 cm. sortávolságra, ¼—1 cm. mélységre. Vetőmagmennyisége kat. holdanként 4—6 kg. Sorközét állandóan gyommentesen kell tartani. Termés kathyoldanként 5—6 mm. Ezidén már termelésével elkésett; ha jövőre is szándéka lesz köménytermeléssel foglalkozni, addig ne fogjon hozzá, míg az Országos Gyógynövénykísérleti Állomástól (Budapest, Hermann Ottó-ut 15.) meg nem kérdi. Ugyanis a kömény ára nagyon ingadozik. Ha egyszerre többen hozzáfognak, akkor nem is adható el, vagy pedig potom áron. Minthogy a jövő őszig a viszonyok lényegesen változhatnak, a mai árak nem lehetnek irányadók.

Kérdés: 1. A Magyar Társaság Falukutató Intézete által kiadott október 15-én lejáró pályázatnak megvált-e az eredménykihirdetése és kik nyertek díjat? 2. Mi a célja a putnoki m. kir. Gazdasági Felső Leánynevelő Intézetnek, mire képesít az iskola és mik a felvételi

Egy „szép“ abesszin leány Akszumban, az olaszok által meghódított szent városban

feltételek? (R. J., Budapest). — **Felelet:** 1. Tekintettel a beérkezett anyag nagyságára, a bírálót még állandóan folyók és eredménykiírdetés legfeljebb a hónap végefelé várható. 2. Az intézet célja a serdülő leányokat a családi tűzhely számára, illetve megfelelő foglalkozási körben való alkalmaztatására, vallásérkölesi és nemzeti irányú neveléssel — az általános műveltségen felül — gazdasági, háztartási és gazdaságkereskedelmi irányban kiképezni három tanév alatt. A végbizonnyítványt nyert tanulók elég ismereteket szereznek arra, hogy gazdasági és üzemi vállalatoknál elhelyezkedhessenek. **Felvételi feltételek:** négy középfokú vagy a középfokú iskola négy osztálya elvégzésének igazolása, a 20-ik életév be nem töltése, testi és szellemi egészség igazolása. A felvételi kérvényt a földművelésügyi miniszterhez címezve, az iskola igazgatóságánál kell benyújtani, minden évben július hó 30-ig. A kérvényhez mellékelendők az utolsó iskolai bizonnyítvány, orvosi és újraoltási bizonnyítvány, szülői vagy gyámi beleegyezés és kötelező irat a dijak pontos befizetését illetően.

Kérdés: *Ihat-e olyan ember folyton teát rummal, vagy spriccert viz helyett, aki állandóan érzi, hogy a szíve erősen működik?* (Hú előfizető, Törökszentmiklós). — **Felelet:** Nem ihatik egyike sem anélkül, hogy a szívük működését még inkább ne rontaná. A kért cimet adatok hiányában nem tudtuk megállapítani.

Kérdés: *Hol vannak Budapestben donga-, épület- és tűzifanyagkereskedők?* (Ifj. F. L., Lentszombathely). — **Felelet:** Itt közlünk egy pár címet: Dongafakereskedők: Vuk M. és Fiai, V., Kálmán-u. 10.; Wolfner S.; dr. Schranzer és Spitz Soma rt., Dráva-u. 3. Épületfakereskedők: Asztalosok Anyagraktár Szövetkezte, X., Kerepesi-u. 27.; Fűrészanyag fakereskedelmi rt., V., Bank-u. 7. Tűzifakereskedők: Abai János, VII., Szathmár-u. 51.; Reiner és Társai, X., Salgótarjáni-u., X. kapu.

Kérdés: *Hol vannak Budapestben baromfinagykereskedők?* (D. J., Mohács-sziget). — **Felelet:** Itt adunk egy-két címet: Fisch Márk, IX., Központi vásárcsarnok 57.; Jungmann Ármán, VII., Akácfa-u. 32.; Juhász Géza, Ujpest, István-téri piac.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

D. J., Csurgótagymarton. Tekintettel arra, hogy előfizetése március hó 31-én járt le és egyszer már kért és kapott haladékok, kérését nem teljesíthetjük. Igyekezze a tehát előfizetését rendezni, mert a közeljövőben Önnek és társainak beszüntetjük a lap küldését. Verse és rejtvénye közölhető. — **M. F., Budapest.** Kérését teljesítjük. Mai számunk közli egy versét, mert a *sor rákerült*. — **P. E., Szabadszállás.** Mindig tudtuk, hogy a versírók türelmetlen emberek, de Ön az élükön halad. Őt hónap alatt két versét közöltük és rövidesen *sor kerül* a harmadikra. Tessék egyszer és mindenkorra tudomásul venni, hogy *senkivel sem tesszünk kivételt*, hanem szigorúan betartjuk a sorrendet. Sikereihez egyébként gratulálunk. — **R. Gy.,** „A ringó buza-földek között” című közölhető. — **„Buzsák.”** Egy tréfa bevált: rejtvényeiből válogatunk; a dalok nem közölhetőek; bár érzék csillan meg bennük: pongyolák és gond nélkül vannak megírva. — **B. J., Kocs.** Nem vált be. — **M. M., Mesterszállás.** Z. G. J. címe: Budapest, VI., Szondy-u. 62., földszint 19. Verseiből vá-

logatunk. — **G. T., Olaszliszka.** Előfizetése 1935. évi március hó 31-ig rendezve van. Cikkét, sajnos már nem használhattuk, naptáraink már készen vannak. — **Ifj. D. J., Kiszveje.** Új könyvet küldöttünk címére „A gazda adóterhei” című könyvet pedig díjmentesen a „Római Katolikus Olvasókör” részére kérjük átengedni. — **Ifj. H. P., Hánta.** Előfizetése 1936 február hó 28-ig van rendezve. — **D. P., Somlóvásárhely.** Kérvényének elintézéséről a minisztérium értesíteni fogja és ezért azt sürgetnie nem érdemes, mivel leginkább evvel terhelik túl az illetékes osztályt, ahol a tisztviselőknek több mint 20,000 hasonló kérelmet kell elintéznük.

T R É F Á K

Inkább könyörgöm

Egy fiatalember bekopogtatott Weisz ur fényes hentesüzletébe:

— Parancsol, uram? — fogadja kedves mosollyal Weisz.

— Nem, uram, inkább *könyörgöm*.

(Beküldte Imrei Ferenc (Nagykanizsáról))

Havonta egy-két kilóval

— Hallotta? Fogynak a munkanélküliek.

— Igazán?

— Igen. *Havonta egy-két kilót*.

A főök

— Mi az oka annak, Kovács ur, hogy maga minden elsején hurcolkodik? Nem talál megfelelő lakást?

— *Nem találok megfelelő háziurat.*

Ami biztos, az biztos

Egy páciens szörnyen feldagadt arccal állít be a fogorvoshoz.

— Doktor ur, maga tegnapi kihuzta a fogamat, de olyan fájdalmaim voltak egész éjszaka, hogy kinomban a falra másztam.

— Felírom magának egy orvosságot, — mondja neki az orvos — azt lefekvés előtt vegye be, de a *biztonság kedvéért mindenestre készítsen be este a szobájába egy létrát is.*

Megmagyarázta

A fukarságáról közismert Grün meghívta magához Kohnt ebédre. Mikor megebédeltek, azt kérde Grün:

— Na, milyen volt az ebéd?

— Épen jó, — felelte Kohn.

— Hogy értsem azt, hogy épen jó?

— Ugy, — magyarázta Kohn —

— *hogy ha egy kicsit rosszabb lett volna, nem lehetett volna megenni és ha egy kicsit jobb lett volna, nem hívtal volna meg.*

Tőzsdei megbízásokat

mindennemű értékpapírok, kötvények és záloglevelek vételére és eladására legelőnyösebben teljesít

BARNA BANK, Budapest, V. Nádor-u. 26.
Tőzsdével szemben.

Telefon: 218—18, 104—87.

REJTVÉNYEK

1. Pontrejtvény.

S. y. g. e. á. y. s. ú. ű. ű. á. f. é. s. e. b. s. k. v. r.

(Beküldte Vezér Emő Budapestről.)

2. Szórejtvény.

lak ny karika megszólítás

(Beküldte ifj. Németh Boldizsár Mihályfáról.)

3. Szórejtvény.

P IPII
(e=é)

(Beküldte Takács Andrásné Kecelről.)

A rejtvények megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával együtt a *jövő évi első számban* közöljük.

Kérjük olvasóinkat, hogy a rejtvények megfejtését tíz napon belül okvetlenül juttassák el hozzánk, mert az elkésve érkező megfejtők nevét nincs módunkban közölni.

A 47-ik számban közölt rejtvények megfejtése:

1. Szórejtvény: **Üzenet.** 2. Szórejtvény: **Végrehajtó.** 3. Pontrejtvény: **Szép vagy, gyönyörű vagy Magyarország.**

Megejtették: Bódi Géza, Vezér Emil, Csibráki Mihály, ifj. Molnár Lajos, ifj. Pápics Mihály, Taresay Irénke, Fodor Lenke, Bánki Horváth Sándor, ifj. Német Boldizsár, Vörös József, Hauszman János, Kutnyánszky Géza, Hamar Izabella, Nagy György, Cseppentő Imre, Takács András, Imre Ferenc és Balogh Béla.

Jutalomkönyvet nyertek: Hamar Izabella (Bányréta), ifj. Pápics Mihály (Heresznye).

A 48-ik számban közölt rejtvények megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával együtt jövő héten közöljük.

Vásárok jegyzéke

Vasárnap, december hó 8-án. Állat- és kirakodóvásár: Kiskundorozsma, Kisujszállás, Monor.

Hétfő, december hó 9-én. Állat- és kirakodóvásár: Bares, Cece, Dunapataj, Fertőszentmiklós, Füzesabony, Irsa, Kismarja, Ricsé, Várpalota, Vásárosnamény. — **Marha- és kirakodóvásár:** Szepetk. — **Kirakodóvásár:** Nagymaros.

Kedd, december hó 10-én. Állat- és kirakodóvásár: Dunapataj, Gönc, Pápa. — **Állatvásár:** Zalaegerszeg. — **Ló-, marha- és kirakodóvásár:** Szabadhidvég.

Szerda, december hó 11-én. Állat- és kirakodóvásár: Abaujszántó, Jászberény, Kapocs, Orosháza, Pápa, Sárospatak, Vajszló. — **Állatvásár:** Csorna.

Csütörtök, december hó 12-én. Állat- és kirakodóvásár: Jánk, Keszthely, Nyirbátor, Orosháza, Sarkad. — **Állatvásár:** Devecser, Mezőkövesd (bizonytalan). — **Sertés- és kirakodóvásár:** Diósgyőr. — **Kirakodóvásár:** Mád.

Péntek, december hó 13-án. Állat- és kirakodóvásár: Orosháza, Sarkad, Szarvas, Villány. — **Ló-, marha- és kirakodóvásár:** Körömd. — **Marha- és kirakodóvásár:** Vásárosmiske.

Szombat, december hó 14-én. Állat- és kirakodóvásár: Szarvas.

AZ EZÜSTFAKIR

5

Indiai történet.

Fleete engedelmessékedett. Amikor behozták a lámpákat, láttuk, hogy ruháját tetőtől-talpig ellepte a sár. Valósággal hemperegetett a hóban és esőben. A világosságtól megborzadt és visszavonult a szobájába. Ijesztőek voltak a szemei! Valami furcsa zöldes fényben égtek, és — ha egyáltalában meg lehet ezt magyarázni — valahogy nem bennük volt a tűz, hanem mögöttük. Az alsó ajka lelógott, fogai elővillantak. Egész arcán állati rémület izzott.

— Barátom, irtózatossá válnak a sejtelmeim vannak, valami borzalmas dolog fog történni éjjel! — sutogta Strickland. — Ne vetközz le, semmi esetre.

Megrendeltük a vacsorát és csendben várakoztunk Fleete viselkedésére. Hallottuk, amint motogott, zörgött a szobájában, de világosság nem égett nála. Majd hirtelen egy indiai szürke farkas hszosan nyujtott, fültépően félelmetes üvöltése hangzott fel, közvetlen közelünkben a szobájából.

Az ember gyakran beszél könnyelműen arról, hogy a vér megfagy az ereiben és minden hajszála égnek mered. A mi borzadályunk azonban abban a pillanatban sokkal nagyobb volt, semmint szavakkal kifejezhető lenne. A szívverésem elállott, mintha hideg acélpenge járta volna át és Strickland arca is fehér lett, mint az asztalkendő.

A hörgő, állati farkasvonítás megisméltódott és a messzi hegyekből — ez volt a legszörnyűbb — egy másik nyujtott farkasüvöltés felelt rá.

Strickland felugrott és berohant Fleete szobájába. Én követtem. Elborzadva láttuk, hogy Fleete éppen ki akar mászni az ablakon. Állati hangok törtek elő a torkából, szeme zölden villogott a sötétben. Nem volt ember többé, semmiképpen sem volt ember... Nem tudott felelni, amikor rákiáltottunk, csak a fogát vicsorgatta és köpködött.

Mindketten rávetettük magunkat. Nem tudok pontosan visszaemlékezni arra, ami aztán történt, de úgy gondolom, hogy Stricklandnak borzasztó ütést kellett rámérnie Fleete koponyájára, másképpen nem tudtam volna rátérdepelni a mellére. A szerencsétlen teremtés minden erejével, foggal és körömmel harcolt. Egyetlen szót sem szólt, csak morgott és a morgása nem volt emberi, inkább a farkaséhoz volt hasonló. Az emberi lélek úgy lát-

szik a nap folyamán fokozatosan és lassanként teljesen kialudt belőle. Akivel most dolgunk volt, akit azelőtt Fleetenek hívtunk, az már testileg-lelkileg teljesen állattá, vad, hegyi bestiává változott.

VII.

A véstörvényszék

A történet meghaladtak minden emberi képzeletet és az észlelet határát. Megkíséreltem hydrophoyáról beszélni, de a szó nem akarta elhagyni számát. Tudtam, hogy hazugság ez a magyarázat! Összeszrijjztuk a dühöngő lényt, hüvelykujját lábának nagyujjához kötöttük és felpöckeltük a száját egy cipőhúzóval, ami igen hathatós eszköz ilyen esetekben, ha helyesen alkalmazzuk. Aztán becipeltek az emberállatot az ebédlöbe és átküldtünk egy szolgát Dumoise doktorért, azzal az üzenettel, hogy emberletről van szó, sürgős eset és jöjjön azonnal. Amikor a küldönc elment és végre lélegzethez jutottunk, Strickland így szólt:

— Itt, barátom, Dumoise sem tud segíteni! Ez a feladat nem orvosnak való.

Megborzongtam és pontosan éreztem, hogy igazat mond.

A szörnyű állati lény ezalatt megnyugodott kissé. Ha össze is volt szíjjazva, szabadon mozgathatta a fejét s egyik oldaláról a másikra dobálta magát. Ha valaki belépett volna hozzánk, azt hihette, hogy valami farkast nyuztunk meg elevenen. Nekünk is ez volt a visszatérő állandó gondolatunk és ez a közvetlen érzés volt minden borzalom között is a legundorítóbb.

Strickland hallgatagon ült székén, állt a tenyerébe támasztva és kimeredt szemmel figyelte, hogy fetreng a földön az állat. A megkötözött testén alig volt már ruha, inge a birkózásnál foszlányokra szakadt és látható volt bal mellén a fekete jel, mely messze kidagadt.

Örködésünk csendjében hirtelen nyávogás hangzott fel odakünn. Ugy hangzott, mintha nőstényvidra járna a ház körül. Mindketten felugrottunk és engem — csak magamról beszélék, Stricklandról nem — mondhatatlan gyengeség fogott el. Betegnek éreztem magam, valósággal fizikailag betegnek... Azzal áltattuk magunkat, hogy macska jár odakünn.

Dumoise megjött. Sohasem láttam még, hogy orvos ilyen, hivatásához nem méltó módon iszonyodják és megremüljön. Azt mondta, hogy hydro-

phoya, vagyis a veszettség egy példátlanul súlyos esetével állunk szemben, ami ellen nem lehet semmit sem tenni. A csillapítószer csak meghosszabbítaná az agóniát. Az állatnak valóban habzott a szája. Azt hazudtuk Dumoisnak, hogy Fleetet csakugyan megharapták a kutyák, ami mindenki-vel, akinek féltucat terrierje van, bármikor megtörténhetik.

Az orvostudomány tehát valóban nem tudott segíteni, úgy, ahogy Strickland órnagy megjósolta. Dumoise doktor csupán biztosított bennünket arról, hogy Fleete elpusztul a hydrophoyában. A bestia éppen vonított. Sikerült neki valahogy kiköpní a cipőhúzó. Dumoise kijelentette, hogy hajlandó igazolni a halál okát és hogy a tragikus perc közvetlen közel van. Jó fiu volt, felajánlotta, hogy nálunk marad a halál bekövetkeztéig. Strickland azonban kereken visszautasította ezt az áldozatot. Nem akarta elrontani a doktor üjvi ünnepestéjét! Megkérte azonban, hogy ne hozza nyilvánosságra Fleete halálának körülményeit.

(Folytatjuk.)

VÁSÁR ÉS PIAC

Fővárosi árak december hó 3-án. GABONATÖZSDE.

Készárúpiac. Buza 77 kg-os tv. 17.80—18.05, felsőt. 17.55—17.75, duna-tiszaközi 17.50—17.70, egyebek 17.50—17.65; 78 kg-os tv. 17.95—18.20, felsőt. 17.70—17.90, duna-tiszaközi 17.65—17.85, egyebek 17.65—17.80; 79 kg-os tv. 18.10—18.35, felsőt. 17.85—18.05, duna-tiszaközi 17.80—18, egyebek 17.80—17.95; 80 kg-os tv. 18.25—18.45, felsőt. 17.95—18.15, duna-tiszaközi 17.90—18.10, egyebek 17.90—18.05; rozs pestv. 16.20—16.30, egyéb 16.25—16.45; sörárpa kiváló 19—20, sörárpa elsőosztályu 18—19, sörárpa másodosztályu 17.50—18, takarmányárpa elsőosztályu 16.90—17.10, másodosztályu 16.25—16.50; zab elsőosztályu 17.55—17.70, másodosztályu 17.40—17.50; tengeri, ab Budapest közraktár, új 13.60—13.70; buzakorpa, finom 12.50—12.70; 8-as takarmánytiszt 14.50—14.70 pengő métermázsánként.

Határidőpiac. Buza márciusra 18.11—18.12, májusra 18.16—18.18; rozs márciusra 16.27—16.28; tengeri májusra 15.85—15.87 pengő métermázsánként.

Vetőmagpiac. (Mauthner Ödön Magtermelő és Magkereskedelmi Rt. heti jelentése.) Lucernamag. Az exportörök egy jobb német ármegállapodás reményében ismét fokozottabb érdeklődést mutattak, ami az árak jelentékeny emelkedését vonta maga után. Löheremag. Nálunk az árak nem változtak. Fehér napraforgómag ára véleményes vásárlások követ-

VASÁRNAP

BUDAPEST, V., BATHORY-U. 24.

kezteben emelkedett, míg csikós napraforgó változatlan maradt. *Mák* némileg emelkedett árak mellett barátságosabb irányzatú. — *A budapesti Áru- és Érték-társaság hivatalos jegyzései nyersáruért, 100 kilogrammonként, budapesti paritásban:* Tökmag, kisszemű 31.50—32.50, nagyszemű 41—43, kék mák 83—86, Viktória borsó 25—28, őszi borsó 19—20, zöld expresszborsó 21—23, lenese, nagyszemű 42—47, középszemű 36—40, fehér bab, dunai 31.50—32, dunántúli 31.50—32, felsőmagyarországi 30—31.50, tarka bab 29—30, fűrjűbab, gömbölyű 38—39, rozs 38—39, barna bab 33—34, csillagfürt 11—11.50, lucerna, nyers, arankás 124—130, lóhere, nyers, arankás 146—152, muharmag 29—31, tavaszi búkköny 28—29, répaszelet 11.75—12.50 pengő métermázsánként.

Abraktakarmányiac. Árpakorpa 15.50, borsóhéj 14, borsókorpa 14, buzakonkoly 13.75, buzakorpa 12.80, buzatakarmanyliszt 15, konkolydara 13.75, lenmagpogácsa 16, napraforgópogácsa 15.25, száritott répaszelet 13, repecpogácsa 12.50, rozskonkoly 12.75, rozskorpa 13.25, rozstakarmanyliszt 15, tökmagpogácsa 16.75, kókuszdiópogácsa 15.25, melász 11 pengő métermázsánként.

Takarmányvásár. Réti széna, másodrendű 8.40—9, harmadrendű 7—8.20, muharszéna 6—10, lucernaszéna 11.80, zabosbikkonyzéna 9.50 pengő métermázsánként.

Cirokszakál, uradalmi prima, takaró szalma 23, kistermelői prima takaró szalma 23.50—27, belésszalma 13—14 pengő métermázsánként.

Tenyészmarhák és jászokörök. Elsőrendű belföldi jármösör (tarka) és beállítani való tinó 42—48, elsőrendű belföldi jármösör (fehér) 42—46, másfél-éves tinók 38—42, másféléves üszök 40—44, fiatal, friss fejős tehének 55—65 fillér kilogrammonként, élősúlyban.

Borjűvásár. Elsőrendű 76—86, másodrendű 63—75, harmadrendű 38—60 fillér kilogrammonként, élősúlyban.

Vágómarhavasár. Bika tarka, elsőrendű 54—58, másodrendű 36—52, harmadrendű 30—35, ökör, magyar, másodrendű 41—48, ökör, tarka, elsőrendű 66, másodrendű 44, harmadrendű 22, tehén, tarka, elsőrendű 57—60, másodrendű 35—56, harmadrendű 22—34, bivaly, magyar 20, növendék (éves) 32—52, kicsontoznivaló 18—21 fillér kilogrammonként, élősúlyban.

Sertésvásár. Elsőrendű uradalmi nehézsértés páronként 340 kg-on felül 100—102, kivételesen 108, közép páronként 340 kg-on alul 88—98, szedett közép páronként 220—260 kg-ig 21—86, kiv. 89, könnyű páronként 180—220 kg-ig 72—79, silány páronként 100—180 kg-ig 52—70, elsőrendű öreg nehéz páronként 300 kg-on felül 72—78, kiv. 88, szedett öreg, másodrendű 63—70, angol sonkasíldó páronként 120—150 kg-ig, elsőrendű 82—90, kiv. 92, könnyű, másodrendű 72—78 fillér kilogrammonként, élősúlyban.

Lóvásár. Csikó 95, igás kocsiló (nehéz nyugati fajta) 375—400, igás kocsiló (könnyű nyugati fajta) 190—275, alárendelt minőségű 15—180, vágó 10 pengő darabonként.

Juhárak. Külföldnek megfelelő prima, fiatal ürök, darabonként 50 kg súlyban 45—50 fillér kilogrammonként, gazdaságban, etetés-itatás után mázsával, 3 kg súlylevonással.

Nyersbőr. *Marhabőr* 45 kg-ig, magyar 0.80, tarka 0.90, *borjubőr*, hosszú lábbal 1.78—1.80, rövid lábbal 1.88—1.95, *bikabőr*, tarka 0.75—0.80, *juhbor*, nyírott 0.95, *lóbőr*, mérsáros lóbőr darabonként 12—12.50 pengő, kisebb lóbőr 10—20 százalékkal olcsóbb.

Tej és tejtermékek: Teljes tej 28, lefőlözött tej 8, tejszín 200, tejfel 100—120 fillér literenként. Centrifugált vaj 300—320, tehetúrú 50—80, juhsajt 180—200, trappista 160—220, emmentáli 240—320 fillér kilogrammonként.

Vad és vadhus: Szarvascomb 2—2.20, gerinc 2.50—3.50, lapocka 0.80—1.20, többi része 0.40—0.60, *öz*, gerinc 3—4, comb 2.40—2.60, többi része 0.40—0.60, vaddisznó, gerinc 1.70—1.80, comb 1.50, többi része 1.40—1.50 pengő kilogrammonként. Nyul, borbén 2.80—3.50, fácán 1.80—2.50, fogoly 0.80—1.40 pengő darabonként.

Baromfi és tojás: *Éltbaromfi*, Tyuk: 2—3, csirke, rántani való 0.80—1.30, csirke, sütni való 1.20—2.50, ruca 2—2.50, pulyka 2.50—5 pengő darabonként. — *Leölt baromfi:* Tyuk 1.50—1.80, csirke, rántani való 2—2.60, csirke, sütni való 2—2.60, ruca, hizott 1.40—1.70, lud, hizott 1.40—1.60, pulyka, hizott 1.30—1.60, libamáj, nagy 4—7, libamáj, kicsi 2—4 pengő kilogrammonként. Teatojás 13—13.50, főzőtojás és apró 9.5—12.5 fillér darabonként.

Zsir és szalonna: Szalonna, olvasztani való 1.56—1.72, sózott kenyér 1.60—1.80, füstölt 1.80—2, háj 1.70—1.92, tepertő, zsíros 1.60—2, sertézsír, helybeli 1.70—1.84 pengő kilogrammonként.

Halpiac: Ponty, élő, nagyság szerint 1.40—2, harsca 3.20—4 pengő kilogrammonként.

Fűszer és egyéb. Paprika, édes, nemes 3.20—4, félédes 2.50—3.20, rózsza 1.80—2.40, mák, kék 1—1.20, pergetett méz 1.60—2, háziszappan, szín 1—1.20, közönséges 0.80—0.94 pengő kilogrammonként.

Zöldség: Sárgarépa 14—20, petrezselyem 16—24, zeller 20—32, kalarabé 14—24, karfiol 20—40, vöröshagyma, makói 22—24, közönséges 18—22, fokhagyma 1.10—1.50, cékla 16—20, fejeskáposzta 14—16, savanyított káposzta 28—32, kelkáposzta 16—20, vöröskáposzta 28—32, fejessaláta 8—16 (1 drb), toma 80—140, burgonya, Gölhbaba 22—24, őszi rózsza 16—18, nyári rózsza 20—24, Ella 11—12, kifli 20—26, tömör csiperkegomba 160—240, zöldpaprika, apró, hegyes 26—50, nagy, tölteni való 30—70, tök, főző 16—

30, sütőtök 14—20, sóska 36—80, paraj, tisztított 16—28, feketeeretek 16—20 fillér kilogrammonként, hónaposrettek csomónként 6—12 fillér.

Gyümölcs: Alma, nemes 90—160, körte, nemes 100—240, naspolya 56—110, csemegezdíó 70—120, közönséges szőlő 56—90, dió, keményhéjú 120—140, dióbél 440—480, mogyoróbél 340—400, mandula, keményhéjú 60—80, héjazott mandula 350—520, gesztenye 36—64 fillér kilogrammonként.

Borpiac. A borpiacban az utolsó félén észrevehető szilárdulást lehetőleg tapasztalni. Az Alföldön kistermelőknél seprősen, ab termelőpince a borárak 1.80—2.10 pengő között, uradalmi tételek ab vasut 2.10—2.50 pengő között ingadoznak. Lassankint megindul a seprő nélküli borok vásárlása is, valamivel magasabb árakon. Öbörök iránt még mindig mutatkozik kereslet és az uradalmi tételeket ab termelő-vasutállomás 3—3.40 pengő között árulják. A készletek minimálisak. Jobbminőségű fajborok és hegyi borok iránt az érdeklődés még mindig csekély és az árak csak igen lassan alakulnak ki.

Szész és szeszitalok. A szeszüzletben e héten csendes volt a forgalom és az összes szeszkatóriák változatlanul zártak. A *detailforgalomban* finomított és denaturált szeszben volt forgalom, főleg azonnali szállításra. A *gyümölcs-pálinkaüzletben* a kereslet úgy, mint minden évben ebben az évszakban, változatlanul élénk és az árak szilárd irányzat mellett tartottak. *Türkőpálinka* 3.20—3.30, *seprőpálinka* 3.40, *szilvórium*, *idei*, *nyári áru* 5, *kék áru* 5.50, *6 kék szilvórium* 6.30, *eperpálinka* 4.20, *borpárlat* 3.60—3.70 pengő. Az árak 10.000 literfokont, III. táblázat szerint +3 százalékkal forgalmi adó értendők.

Fapiac. A *tenyőfapiac* a forgalom ugyszólván szünetel. A *keményfapiac*on főleg gömbfa iránt van kereslet, fűrészfűrű a forgalom gyengébb és ennek megfelelően az árak is lanyhábbak, mint a gömbfapiacban. A *tűzfakínlat* meghaladja a keresletet, csupán a búkfa helyezhető el könnyen. Az árak budapesti paritásban, vagontételben a következők: búkhasább 322—325, cserhasáb 280—282, ákáchasáb 300—308, gyertyánhasáb 295—300 pengő. Az aprított fa Budapestben, házhoz szállítva 3.60—4.60 pengő.

Idegen pénznemek vételi és eladási ára december hó 3-án. Az első szám azt az összeget jelenti, amelyet kapunk a banktól akkor, ha eladunk idegen pénzt. A második szám azt az összeget jelenti, amelyet nekünk kell a banknak fizetni, ha idegen pénzt vásárolunk. *Száz pengőnél többre kerül száz darab:* Angol font 1665—1695; dollár 337.15—341.15; kanadai dollár 328—338; holland forint 229—231; német márka —; svájci frank 110.70—111.65 pengő. — *Száz pengőnél kevesebbe kerül száz darab:* Cseh-korona 14.15—14.35; szerb dinár 7.80—7.95; francia frank 22.30—22.50; lengyel zloty 63.60—64.20; román leu 2.80—3; bolgár leva 4—4.15; olasz lira 29.90—30.25; osztrák schilling 80—80.70 pengő.

KIADÓTULAJDONOS:

„FALU” MAGYAR GAZDA
ÉS FÖLDMIVES SZÖVETSÉGFELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ:
MAYER EMIL

A BUDAPESTI RÁDIÓ

MŰSORA: 1935. DECEMBER 8—14.

BUDAPEST I. 550.5 m

Vasárnap XII. 8

9.20: Hírek. 10—11.20: Egyházi zene és szentbeszéd a belvárosi plébánia-templomból. A szentbeszédet Folba János pápai prelátnak, főesperes, tábóri püspök irodalgaigazgató mondja. 11.25—12.25: Evangélikus istentisztelet a Bécsikaputéri templomból. Prédikál Turóczy Zoltán győri lelkész. 12.30: Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 12.35: Kiss Lajos cigányzenekara. 13.10: „Rádiókrónika”. Elmondja Papp Jenő. 13.45: Hanglemezek. 14.45: „Egészségügyi kalendárium”. 15: „Az olajlentermesztés sikerének biztosítása”. Surányi János dr. előadása. 15.50: Mánidits-szalonzene. 16.30: „A kurucvilág hősei”. Bodor Aladár előadása. 17: Rendőr-fúvózenekar. 18: „Színészek a színészekért”. A Kövessy-vár műsoros estje első részének közvetítése a Zeneművészeti Főiskola nagyterméből. 18.45: „Ének a magyar faluról”. (Ókéskei körkép). Möricz Zsigmond előadása. 19.15: Radnai Miklós. Hegedű-zongora szonáta, op. 21. Előadják: Csuka Béla és Kósa György. 19.40: „A rádió jövője”. Zilahy Lajos előadása. 20.10: Sporteredmények. 20.20: „Erdőn-mezőn át”. A Budapesti Hangverseny Zenekar műsora. 21: Beszélgetés Sven Hedinnel, a világhírű svéd Ázsia-kutatóval. 21.40: Hírek, sporteredmények. 22: Basilides Mária énekel: „Régi magyar népdalok”. 22.30: Bura Sándor cigányzenekara muzsikál. 23—23.35: Közvetítés az osztrák-magyar uszó- és vízipólómérkőzésről a Nemzeti Sportuszodából. 00.05: Hírek.

Hétfő 9

6.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 10: Hírek. 10.20: „Tanulmányuton a tunguzok között”. (Felolvasás). 10.45: „Nyelvészeti szójegyzetek a hitbizományhoz”. Irta Kallós Ede dr. 11.10: Vizjelzés. 12: Déli harangzó, stb. 12.05—13.30: Szervánszky szalonzene. 13.40—14.15: Lux József énekel. 14.40: Hírek.

piaci árak. 16.10: A rádió diákfélőrája: „Az ifjú Széchényi”. Németh Béla előadása. 16.45: Időjelzés, stb. 17: Deák László zongorázik. 17.30: „Horatius”. (Születésének 2000 éves fordulójára). Kerényi Károly dr. előadása. 18: Bodán Margit magyar nótákat énekel, kísér Mursi Elek cigányzenekara. 19: „Vidám muzsikus történetek”. Kilián Zoltán csevegése (hanglemezekkel). 19.30: A Filharmoniai Társaság hangversenyének közvetítése az Operaházból. 21.55: Hírek, időjárásjelentés. 22.15: Sándor György szalon- és jazz-zenekara. 23: Andersen Felicia francia fordításban magyar verseket mond. 23.20: Táncclemezek. 00.05: Hírek.

Kedd 10

6.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 10: Hírek. 10.20: „A vasárlarcos fogoly”. (Felolvasás). 10.45: „Divatcsevegés”. (Felolvasás). 11.10: Vizjelzés. 12: Déli harangzó, stb. 12.05—13.30: Állástalan Zenészek Szimfonikus Zenekara. 13.40—14.20: Sonkoly István hegedül (zongorakísérettel). 14.40: Hírek, piaci árak. 16.10: Asszonyok tanácsadója. 16.45: Időjelzés, stb. 17: Ilniczky László jazz-zenekara. 18: Illyés Gyula és Szabó Lőrinc versekből adnak elő. 18.30: „Négy nagy név: Galli-Curci, Giannini, Caruso, Saljapin”. Hanglemezek. 19.40: „Páris vándorai”. Hevesi András dr. előadása. 20.10: Eröss-Sovinszki szalonzene. 21.15: Hírek. 21.35: Pertis Pali cigányzenekara. 22.40: Szatmári Tibor zongorázik. 23.25: Guttenberg György jazz-zenekara 00.05: Hírek.

Szerda 11

6.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 10: Hírek. 10.25: „Egészítikus országok állatvilága”. (Felolvasás). 10.45: „Az ésszerű táplálkozás”. 11.10: Vizjelzés. 12: Déli harangzó, stb. 12.05: Szotyori Nagy Jolán zongorázik. 12.40: Hírek. 13—14.20: Farkas Sándor cigányzenekara. 14.40: Hírek, piaci árak. 16.30: A rádió diákfélőrája: „Liszt Ferencről”. 16.45: Időjelzés, stb. 17: Frank Lajos gondolkázik (zongorakísérettel). 17.30: „A katonai

tudományokról". Hardy Kálmán előadása. 18: A vakok „Homeros” ének-kara. 18.40: „Szövetkeztek a gazdasági életben”. Wünscher Frigyes dr. előadása. 19.10: A rádió külügyi negyed-órása. 19.25: Bertha István szalonzene-kara. 20: Vigjáték-előadás a Studióban. „Válás után”. Bohózat 3 felv. Irta: Alexander Bisson és Antony Mars. 21.35: Hírek, stb. 22: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. 23.10: Hanglemezek. 00.05: Hírek.

Csütörtök 12

6.45: Torna. 7: A Magyar Rádió üdvözlő a tízéves Testnevelési Főiskolát. Utána: Hanglemezek. 10: Hírek. 10.20: „A magyar népmese kincseiből”. (Felolvasás). 10.45: „A tél költészete”. (Felolvasás). 11.10: Vizjelzés. 12: Déli harangszó, stb. 12.05: Weidinger Ede szalonzenekara. 13.30: Hanglemezek. 14.40: Hírek, piaci árak. 16.10: „A kolozsvári viadaliskola”. Mező Ferenc dr. előadása. 16.45: Időjelzés, stb. 17: „Baromfitenyésztési tanfolyam VI. része”. Báldy Bálint gazdasági felügyelő előadása. 17.30: Pertis Jenő cigányzenekara. 18: Szerb Antal beszél Bethlen Miklós önéletrajzáról. 18.50: „Magyar renaissance irodalom”. Horváth János dr. előadása. 19.20: Részletek magyar operettekből (1902-től 1915-ig). Zenei egyveleg. 20.50: Hírek, stb. 21.15: Liszt Ferenc korabeli magyarországi kamarazene. 22.10: Időjárásjelentés. 22.15: Ottlik György dr. németnyelvű előadása. 22.40: Vajda Sándor — Pártos Ernő jazz-zenekara. 23.30: Csorba Gyula cigányzenekara. 00.05: Hírek

Péntek 13

6.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 10: Hírek. 10.20: „Időszerű apróságok”. (Felolvasás). 10.45: „Ifjúsági közlemények”. (Felolvasás). 11.10: Vizjelzés. 12: Déli harangszó, stb. 12.05: Dénes József cigányzenekara. 13.30: A Mária Terézia 1. honvédegylezred zenekara. 14.40: Hírek, piaci árak. 16.10: A rádió diákkélfőőrása: „Petőfi utazásai”. 16.45: Időjelzés, stb. 17: „Egy nagy magyar színjászó mester”. Heltai Nándor előadása. 17.30: Pityó József jazz-zenekara. 17.50: Sportközlemények. 18.30: Az Országos Liszt Ferenc Társaság és a Szabadegyetem Liszt-estjének közvetítése a Zeneművészeti Főiskola nagyterméből. 19.40: „A rádió jövője”. Zilahy Lajos előadása. 20.05: Az Operaház előadásának közvetítése: A „Lohengrin” című

dalm II. és III. felvonása. Szövegét és zenéjét írta Wagner R. 21.25: „Hogyan lehet elkerülni a sibalaseteket”. Nagypatka Gyula dr. előadása. 22.20: Hírek, stb. 22.45: „Régi bál zene”. 00.05: Hírek.

Szombat 14

6.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 10: Hírek. 10.20: „Somlay Károly elbeszéléseiből”. (Felolvasás). 10.45: A Szépművészeti Múzeum művészképmások gyűjteményét ismerteti Balás-Piri László dr. 11.10: Vizjelzés. 12: Déli harangszó, stb. 12.05: Benyovits Piroška énekel. 12.40: Hírek. 13—14.30: A József nádor 2. honvédegylezred zenekara. 16.10: Harsányi Gizi mesél. 16.45: Időjelzés, stb. 17: K. Comensoli Mária zongorázik. 17.30: „Szóvirágok”. Török Sándor csevegése. 18: Sárai Elemér cigányzenekara. 18.40: Hangjáték-előadás a Studióban. „Stradivari”. Hangjáték 12 képből. Irta: Szántó György. 20.30: Bornemisza Géza m. kir. ipari és munkaügyi miniszter beszéde. 20.50: Budapesti Hangverseny Zenekar. 22: A jubiláló magyar rádió megköszöni az üdvözléseket. 22.10: Hírek, stb. 22.30: Hanglemezek. 23.20: Kertész Miklós jazz-zenekara. 00.05: Hírek.

BUDAPEST II. 834.5 m

Vasárnap, XII. 8, 15—15.40: Hanglemezek. 16.35—16.55: Szalonzene. 19.15—19.40: Előadás. 20.15—20.40: Előadás. — Hétfő, XII. 9, 18—18.30: Német nyelvoktatás. 19.40—20.05: Előadás. 20.10—21: Hanglemezek. 21.30—22.15: Cigányzene. — Kedd, XII. 10, 17.30—18: Francia nyelvoktatás. 19.40—20.10: Mezőgazdasági félóra. 20.15—20.40: Előadás. 20.45—21.30: Hanglemezek. — Szerda, XII. 11, 18—18.30: Olasz nyelvoktatás. 18.35—19.25: Tánclemezek. 19.30—20: Elbeszélés. 20.05—20.35: Szalonzene. 21.05—22: Cigányzene. — Csütörtök, XII. 12, 17—17.25: Citera. 18.20—18.50: Angol nyelvoktatás. 19.20—19.45: Előadás. 21.15—22.30: Hanglemezek. — Péntek, XII. 13, 17.55—18.20: Gyorsírás. 18.25—19.45: Operaelőadás. 20—20.25: Előadás. 20.55—21.35: Cigányzene. — Szombat, XII. 14, 17—17.25: Mezőgazdasági félóra. 18.05—18.30: Előadás. 21.25—22.15: Hanglemezek.